Kaikkien maiden proletaarit, liittykää yhteen!" — Marx

VAPAUS

Järjestymättömien järjestäminen on tärkein tehtävämme

No. 71 — 1930 | Tiistaina, maalisk. 25 p:nä — Tues., March 25 | XIV Vuosik. — Vol. XIV

Ilmeistä sabotaasia ilmenee Neuvostomaan traktoritilauksessa

Amerikasta Neuvostoliittoon viedyt traktorit käyttökelvottomia osien puutteessa

MOSKOVA, maalisk. 24. — Neuvostohallituksen virallinen äänenkannattaja "Izvestia" tänään julkaisee huomattavan teidenannon, että erittäin pitkälle kehittyneen ja ovelan sabotaasin olleen alalla Neuvostoliiton traktoritilauksen yhteydessä. Neuvostoliiton lähetetyistä tilaamat 509 amerikkalaista traktoria ovat osoittautuneet käyttökelvottomiksi osien puutteessa. Nämä traktorit tilattiin Yhdysvalloista Neuvostoliiton kauppatrustin Amtorgin välityksellä, tullen sitä kautta lopuksi Neuvostoliittoon missä ne pitäisi koota. Traktoreista puuttui tärkeitä laakereita ja muita välttämättömiä kone-osia. Näiden osien kerrotaan tulevan lähettäväksi Yhdysvalloista myöhemmällä.

Maatalouskomisariaatti on ryhtynyt tutkimaan tätä törkeää erehdystä, jos se sitä on, sillä tällaisten kone-osien pois jättäminen tekee traktorit tilaamattomiksi ja haittaa juuri tällä hetkellä, sillä lämpimien ilmojen tullessa ovat kylvötyöt jo alkamassa ja traktoreita tarvitaan heti paikalla. Neuvostovallan suunnitelmana on suorittaa kylvöt eteläisessä osassa Neuvostoliittoa ensiksi, ja siirtämällä näitä traktoreita ja sitten siirtää ne pohjoiseen samaan tahtiin myöhemmällä kun ilmat lämpiävät siinä määrin, että kylvötyöt voidaan siellä aloittaa.

Näiden traktoreiden pidättämisen myöhemmällä ajalle voi olla seuraaisen sabotaasin tulos, joka on mahdollista imperialistien ja heidän kätyriensä tehdessä kaikkensa vahingoittaakseen Neuvostoliiton sitä rakennustyötä. Jokatapauksessa, kuten Neuvostolehdet lausuvat, tulee tämä jossain määrin vaikeuttamaan Neuvostoliiton kevätviljelyssuunnitelmia, mutta syytä ei ole epäillä, etteivätkö nämä suunnitelmat kaikista esteistä ja vaikeuksista huolimatta ole täydelleen toteutettavissa.

Fascistinen terrorisointi riehuu Saksassa

KAATUNEIDEN TOVEREITTENSA KUNNIOITTAMINEN KIELLETTY KOMMUNISTEILTA

BERLIINI, maalisk. 25. — Eri valtioista on tullut tänne tiedotuksia, että kommunisteilla ja fascisteilla on ollut eilen lukuisia yhteenottoja, joiden johdosta on vangittu useita kommunisteja.

Kun kommunistit ovat yrittäneet asettaa seppeleitä kaatuneiden tovereittensa haudoille, niin poliisit ovat heidät tästäkin estäneet, ajamalla heidät pois hautausmailta.

Hirvittävä teollisuusmurha Hamiltonissa

Jälleen työläinen surmautui ja toisia loukkautui työkiihkon uhrina

HAMILTON, maalisk. 24. — W. J. Glen, Winonasta, sai surmansa ja Hugh McDermot ja Peter Goshpitch saivat pahoja palohaavoja, kun suuri, sähköllä käypä öljytransformaattori räjähti lauantai-iltana kello 10 Dominion Foundries and Steel-yhtiön laitoksella. Glen oli 38 vuotias.

Kolme miestä oli työssä transformaattorilla ja olivat tottuneita käsittelemään sellaisia välineitä. Miehet laittoivat uutta yhdistäjää ja tekivät ylityötä. Yhtäkkiä transformaattori räjähti, ja miehet peittyivät kauttaaltaan kiehuvalla öljyllä. Glenin päältä paloivat vaatteet muutamassa sekuntissa ja hänen arvellaan kuolleen hyvin pian. Toiset miehet onnistuivat saamaan vaatteensa revittyä pois päältään, vaan saivat kuitenkin pahoja palohaavoja kasvoihin, käsivarsiin ja kaulaansa. Heidät vietiin heti sairaalaan, mistä on ilmoitettu heidän tilansa olevan vaarallisen. Kuolemansyyntutkija tutkii Glenin kuolemaa.

Uusia konekirjoitusmestaruuksia

TORONTO, maalisk. 25. — Louise Harding, Londonista, voitti lauantai-iltana Yerk-hotellissa pidetyssä konekirjoituskilpailussa Canadan mestaruuden neiti Marcheseltä, kirjoittamalla 106 sanaa minuutissa. Miss Marchesen 105 vastaan. Ann Kretzer tuli kolmanneksi.

Amatööri-mestaruuden voitti Ubalt La Montagne, Quebecista, kirjoittamalla 96 sanaa minuutissa. Tarkkuus-mestaruuden sai William Brandon, tehden ainastaan kaksi lyönti-virhettä puolen tunnin kirjoitusajalla.

Uusi radiumin tuotantoprosessi

SAN FRANCISCO, Cal., maalisk. 25. — Marjohn Mines yhtiön tahcita on ilmoitettu, että nyt on kehityksen alaisena uusi menetelmä, minkä avulla toivotaan voitavan eroittaa radiumia kivestä paljon nopeammin, kuin tähän astisen menetelmän avulla. Kun tämä keksintö on valmis käytännössä toteutettavaksi, niin silloin voidaan laajentaa radiumin tuotantoa, mitä tiedetään olevan huomattavasti, mutta jcta ei ole voitu tuottaa kykenemättöminä kilpailemaan Belgian kontrolloiman Afrikan tuotannon kanssa.

Uusi menetelmä on metallurgian kemistin Arthur Hand Burtonin keksintö, ja sen mukaan toivotaan voitavan nykyään eristämiseen tarvittava 90 päivän aika lyhentää alle 30 päivän, niin että lopulta ei tarvita muuta kuin viikko tai ainoastaan muutama päivä tämän prosessin suorittamiseen.

Yhdysvalloissa raskaita tuomioita lapsillekin

TYÖTTÖMÄIN MIELENOSOITUKSEEN OSALLISTUNUT PIONEERI VIIDEKSI VUODEKSI VANKEUTEEN

NEW YORK, maalisk. 24. — Yli kuusi sataa työläistä ja työläislasta kokoontui eilen mielenosoitukselle Heckscher Foundationin edustalla, jossa nuori pioneeri Harry Eisman on teljettynä, protesteraten kapitalistista oikeutta vastaan ja vaatien Harryn heti vapauttamista. H. Eisman pidätettiin työttömäin mielenosoitusten yhteydessä maaliskuun 6 päivänä ja tuomittiin viideksi vuodeksi ojennuslaitokseen.

Mielenosoittajien päälle hyökkäsi noin 50 suurillisen kuuluisaksi tullutta new yorkilaista hurttaa, jotka pieksivät mielenosoittajia ja vangitsivat kuusi.

Eismanin juttu toteaa, että amerikalainen kapitalistinen oikeus ei tule säästämään keinoja tukahduttaakseen työväen vallankumouksellisen liikehtimisen, käyttäen niinkin äärimäisiä keinoja, kuin lasten vuosikausiksi vankeuteen telkeämistä. Tällainen ei voi tehdä muuta kuin herättää yleistä suuttumusta ja protestiliikettä työläisten keskuudessa. Työväen puolustusliitto tulee ajamaan Harryn asiaa ja vetoaa tuomiosta korkeampaan oikeuteen.

Kokoomuspuolue muodostumassa Englannissa

LONTOO, Englanti, maalisk. 22. — Liberaalipuoleen jäsenten keskuudessa on syntynyt arveluja, että liberaalien johtaja, Lloyd George puuhailee jotain salaista hallituspuolueen kanssa. Lloyd Georgen sanctaan olleen erittäin vaiteliaan viime aikoina muiden puolueensa jäsenten keskuudessa.

Jotkut työväenpuolueen "vasemmistolaiset" uskovat näiden johtajien puuhaavan uutta liberaalien-työväenpuolueen yhtymää vapaakaupan puolustamiseksi, mikä helpottaisi vasemmistolaisen sosialistipuolueen perustamista. Hallitus pääsisi täten helposti eroon työväenpuolueessa haittaa tekevistä vasemmistolaisista.

Elokuvareklaamitkin sensuurin tarkastettaviksi

QUEBEC, maalisk. 24. — Lainlaatijakunnassa oli kolmannen kerran esillä pääministeri Taschereaun korjausehdotus elokuvia koskevaan lakiin. Tämä lakiehdotus säätää, että sanomalehti- ja muissa ilmoituksissa ei saa olla mitään sellaisia kuvia tai piirustuksia, jotka eivät ole kuvan yhteydessä olleet sensuurilautakunnan tarkastettavana tai saaneet lautakunnalta erikoisen hyväksymisen.

Pääministeri sanoi viime vuoden aikana saaneensa lukuisia valituksia, että ilmoituksissa on käytetty sellaisia kuvia ja piirustuksia, jotka eivät ole olleet lautakunnan hyväksymiä.

Radiopuhelu Englannista Australiaan

LONTOO, Englanti, maalisk. 24. — Hallitus piireissä on ennustettu, että yhden kuukauden sisällä avaa brittiläinen postilaitos radio-telefoonipuhelun Australiaan. Edelleen on selostettu, että nykyisen lyhyt-aalto järjestelmän kautta voidaan Australiaan puhumismaksu alentaa puoleen hintaan siitä, mitä Imperial Communication-yhtiö ottaa Yhdysvaltoihin puhumisesta.

Postilaitoksen Rugbyn lyhyt-aalto asemalta on kokeiltu joka neljännestunti viimeisten kahden viikon aikana olemalla vuorovaikutuksessa Australian kanssa, ja kokeilut ovat antaneet hyvin suotuisia tuloksia. Nykyisten arvelujen mukaan voidaan huhtikuussa puhua Australiaan mahdollisesti $22 maksulla kolmen minutin puhelusta. Marconin järjestelmän mukaan maksaa Yhdysvaltoihin puheleminen samalta ajalta $45.

NEW YORK, maalisk. 24. — New Yorkin pörssistä johtuvan tilanteen vuoksi on canadalainen raha palaamassa takaisin Dominioon, minkä vuoksi Canadan dollari on nämä pari päivää ollut nimellisarvossaan. Canadan rahan arvo alkoi kohota noin pari viikkoa sitten, saavuttaen normaaliarvonsa lauantaina, ensi kerran jälkeen vuoden 1928 marraskuun.

Kolme surmautui Varsovassa yhtiön huolimattomuuden tähden

VARSOVA, maalisk. 24. — Kolme työmiestä sai surmansa ja 13 loukkaantui hyvin vaarallisesti, kun tukkeutuneeseen likaviemäriin laskettiin räkihappoa. Kaasuyhtinö puolesta ilmoitettiin likaviemärin puhdistuksessa työskenteleville miehille, että viemäriin lasketaan rikkihappoa, mikä saattaa muodostaa myrkyllistä kaasua, mutta tämä varoitus tuli liian myöhään. Miehet olivat juuri poistumassa, kun myrkykaasu uuvutti heidät. Kaasunaamareilla varustettuina menivät palosetikat pelastamaan näitä miehiä.

Porvarillinen valtio ei vapauta työväen luokkataistelijoita

Californian kuvernööri kieltäytynyt vapauttamasta Mooneyta ja Billingsiä

SACRAMENTO, California, maalisk. 24. — Californian valtion kuvernööri Young on uudestaan lausunut, että hän ei tule vapauttamaan pitkäaikaisesti vankilassa istuneita Mooneyta ja Billingsiä, huolimatta heidän syyttömyydestään ja yleisestä mielipiteen painostuksesta.

Tämä on ainoastaan kapitalistiselle valtiolle ominainen menetelmä sellaisiin taistelijoihin nähden, jotka ovat olle epämieluisia. Syyllisyys ei lainkaan tule kysymykseen luokkavankeuteen tuomittaessa.

Vallankaappausta suunnitellaan taasen Rumaniassa

Eri pervariryhmät taistelevat vallan satulasta

BUCHAREST, Rumania, maalisk. 24. — Tänä päivänä tuli ilmi, että vastustuspuolueet suunnittelevat hyökkäystä nuoren kuningas Michaelin puolesta hallitsevaa n.k. "maalaispuoluetta" vastaan, mitä johtaa pääministeri Julius Maniu.

Kansan puolue, jota johtaa kenraali Averescu, on ryhtynyt taistelua johtamaan, koska vastustuspuolueet eivät ole vielä saaneet valmiiksi ohjelmaansa. Averescu on kieltäytynyt olemasta missään tekemisissä hallituksen kanssa.

Nova Scotian hiilituotanto laajentunut

HALIFAX, maalisk. 22. — Lainlaatijakunnassa esitetyn raportin mukaan on Nova Scotian kaivesteollisuus laajentunut huomattavasti viime vuoden aikana, erittäinkin hiilituotanto. Vuoden 1923 hiilituotanto oli 6,239,492 tonnia; v. 1928 tuotanto 6,020,203 tonnia, siis 319,289 tonnin lisäys tuotannossa.

Viime vuoden aikana oli 13,060 miestä työssä hiilikaivannoissa; edellisenä vuonna 13,431 miestä. Miesten työpäivien luku oli viime vuonna 3,261,764 päivää; edellisenä vuonna 3,093,584 päivää.

Yhdysvaltoihin lähetettiin hiiltä 30,184 tonnia; edellisenä vuonna 39,474 tonnia; St. Lawrencen markkinoille 2,527,683 tonnia. Omassa maaxunnassa käytettäväksi jaettiin 1,925,519 tonnia.

Virkaherrat keräävät suuria omaisuuksia

WASHINGTON, D. C., maalisk. 24. — Edesmenneen William Howard Taftin jälkeenjättämän testamentin laillistuttamisanomuksessa ilmeni, että entinen presidentti ja ylituomari jätti jälkeensä $475,000 omaisuuden. Taftillä oli kiinteimistöä Murrey Bayssä, Que., ja talo Wyoming-avenuella Washingtonissa, joiden yhteinen arvo on n. $125,000. Muuta rahassa ja arvopapereissa olevaa omaisuutta n. $350,000.

Calcuttan pormestari tuomittu vankeuteen

RANGOON, Burma, maalisk. 24. — Calcuttan majurille, J. M. Sengptalle langetettiin tänään 10 päivän vankilatuomio yksinkertaista vankeutta, esn jälkeen kun häntä oli todistettu syylliseksi kapinallisten ajatusten ilmilausumiseen ollessaan Gandhin kannattaja.

Sengupta tuotiin Calcuttasta tänne kuulusteltavaksi. Hän kieltäytyi vaikuttamasta millään tavalla oikeuskuulusteluun ja oikeuden käyntiin, istuen mykkänä koko kuulustelun ajan.

Työttömäin kokous hajotettu Hamiltonissa

HAMILTON, maalisk. 25. — Poliisit vangitsivat tänään kolme kommunistia ja hajoittivat työttömien mielenosoituskokouksen. Poliisit väittivät torontolaisen puhujan William Kashtonin lausuneen jotakin "sopimatonta" ja vangitsivat tämän irtolaisuuden perusteella. Kashton on Kommunistisen nuorisoliiton organiseeraaja.

Porvarillinen virkakoneisto ei jaksa sietää näitä työttömien työläisten mielenosotuskokouksia, vaan koettavat nämä lopettaa, vangitsemalla näiden joukosta johtavat ainekset.

Amerika epäilee valtansa lujuutta Filippiineillä

Liikehtimiset filippiniläisten sorrettujen keskuudessa saavat laajemman luonteen

MANILA, Filippiinein saaret, maalisk. 24. — Todisteena siitä, että amerikalaisen imperialismin valta-asema on muodostumassa päivä päivältä arveluttavammaksi, suurten sorrettujen joukkojen havaitessa voivansa ainoastaan taistelun kautta vapautua imperialistisesta sorrosta, lausui amerikalainen poliisivolmien pää C. E. Nathorst, että kommunistiset liikehtimiset ovat saaneet huomattavaa Filippiineillä viime aikoina, propagandan tullessa levitettyä laajalle alkuasukkaiden keskuuteen. M.m. lausui Nathorst, että äskettäin tapahtunut koululaisten lakko oli kommunistien johtama ja järjestämä. Erikoisesti hyökkäsi hän Filippiinein työväenjärjestöä vastaan, selostaen tämän tehtämän aatteellisen vaikutuksen olevan kapinallisen ja amerikalaista hallintoa vastaan. Tällä perusteella vaatii Nathorst, että tältä maata käsittävältä työväenjärjestöltä kielletäisiin postilaitoksen palvelus, tämän tarkoituksena ollen eristää se muusta maailmasta sulkemalla postinkulun.

Tällä tavoin jakelee Amerikan imperialismi "kansanvaltaisuuttaan", jonka tunnuksen alaisena se riistoaan harjoittaa.

Neljä lumivyöryn uhriksi

INNSBRUCK, Tyroli, maalisk. 24 — Jam Peakin majalta on ilmoitettu, että lumivyörymä on haudannut siellä lähistöllä neljä henkilöä kaksi naista ja kaksi miestä. Kaikki uhrit olivat saksalaisia.

Tyttönen murhasi äitinsä

NORTH BAY, Ont., maalisk. 24 — Täällä on tapahtunut hirvittävä murhenäytelmä, missä 15-vuotiaan tytön syytetään tappaneen äitinsä Mrs. Fosterin. Poliisiviranomaiset ovat vanginneet tytön ja tytön sanotaan tunnustaneen tappaneensa äitinsä pienellä kirveellä.

Kuulustelussa oli selvinnyt, että äiti oli lyönyt kädellään tyttöä, olessaan tälle vihainen seurustelusta erään pojan kanssa.

Isä, joka on konduktööri, saapui kotiin tänään iltapäivällä, vaan häneltä ole voinut antaa asiasta selitystä sillä hän oli lähtenyt kotoa aamulla kello 7 ja silloin jai kaikki entiselleen.

Aidin ruumis löydettiin kellarista pahasti ruhjottuna Pohisit selittivät tytön esiintyneen hyvin kylmäverisesti, vieläpä huolettomastikin.

Kauppa-apulaisten työtunteja koskeva lakiehdotus Englannissa

LONTOO, Eng., maaliisk. 22. — Alahuoneessa oli eilen toisen kerran esillä kauppa-apulaisten työtuntien määrää rajoittava lakiehdotus, mikä määrää työviikon rajoitettavaksi 48-tuntiseksi. Tämä lakiehdotus koskee 1,500,000 työläistä.

Kauppa-apulaiset tekevät nykyään työtä vähintäin 74-tuntia viikossa, ja jos tämä lakiehdotus tulee lopulisemään, niin silloin heidän työviikkonsa lyhenee enemällä kuin kolmannella osalla. Lakiehdotuksen käytyy saada molempien edustajakamarien, sekä kuninkaan hyväksymisen.

Jotkut konservatiivit väittivät tämän lisäävän elinkustannuksia. Mutta lakiehdotus lapaisi toisen käsittelyn ilman äänestystä, sillä työministeri lupasi tehdä lakiehdotuksen suhteen tarkemman kuulustelun.

Neuvostoliiton metsäteollisuutta kehitetään

PUUTAVARATEOLLISUUTEEN KESKITETÄÄN KAIKKI SAATAVISSA OLEVA ENERGIA

MOSKOVA, maalisk. 25. — Neuvostohallitus ryhtyi tänään toimenpiteisiin jouduttaakseen ulosvietävän ja kotimaisten kevätrakennussuunnitelmien toteuttamista varten tarvittavan puutavaran hankkimista. Hallitus määräsi, että kaikkien puutavara-asiantuntijain, teknikkojen ja oppilaiden joilla on vähänkin tietoa puiden hakkaamisesta ja uittamisesta, on lähdettävä eri osissa maata oleville metsä-alueille, auttamaan puutavaran hankkimisen jouduttamisessa, sillä nyt on ilmennyt siitä puutetta. Jokainen, joka ei tottele tätä hallituksen määräystä, joutuu rangaistuksen alaiseksi.

Kolmen vallan sopimus tekeillä Lontoossa

LONTOO, Eng., maalisk. 24. — Yhdysvaltain ja Suur-Britannian lähetystöt valmistavat parhaillaan keskeistä sopimusluonnostaan, odottaen samalla tietoa Japanin hallitukselta tämän suhtautumisesta hankkeeseen. Näihin varusteluihin sanotaan ryhdytyn siltä varalta, jos Ranskan ja Italian välisissä suhteissa ei tapahdu mitään muutosta.

Yhdysvaltalaiset ja brittiläiset lakiasiaintuntijat laativat sopimustaan, jättäen tyhjän paikan, mihin japanilaiset voivat myöhemmin kirjoittaa nimensä. Ranskan ja Italian pyydetään myöskin yhtymään sopimukseen, koska siinä on joitain sellaisia kohtia, joihin hekin voivat suostua, mutta todellisuudessa se on vain kolmen vallan sopimus, mikä tehdään Washingtonin sopimuksen puitteissa.

Nyt kuuluu selvinneen sekin saiasuus, että yhdysvaltalaiset toivat valmiiksi laaditun sopimuksen tulessaan laivastokonferenssiin. Se sisältö tulee nähtävästi pysymään salaisuutena, johtuen konferenssir karille ajosta, mutta sitä tullaan käyttämään apuna kolmen vallar sopimusta laadittaessa. Nämä kaik ci ovat Neuvostoliittoa vastaan suunnattuja sotavarusteluja.

Rahaministeri Dunningia vastaan hyökätään

REGINA, maalisk. 23. — Hon. J. T. Bryant syytti eilen illalla lainaatijakunnassa entistä Saskatchewanin maakunnan pääministeriä ja nykyistä Canadan rahaministeriä Charles Dunningia maakunnan telefooniviraston hallintoasioiden huonosta hoidosta. Syytökset johtuivat erikoisen tilintarkastuksen ja tutkimusten johdosta.

Lainlaatijakunnalle esitetyt syytökset olivat pääasiallisesti seuraavat:

Syyskuun 14, 1926 Dominion vaalipäivänä on Reginaan tuotu 22 miestä äänestämään Mr. Dunningin puolesta. Kustannukset, lähes $500 otettiin maakunnanpuhelinviraston rahastosta.

Väkijuomia jaettiin vaalitarkoituksiin liberaalien komitean huoneissa, sekä yksityisissä asunnoissa, Reginassa.

Puhelinjärjestelmä oli niin huonosti johdettu ja järjestetty varhaisimpina vuosina, että esim. 1926 tileissä oli $1,000,000 tappio, ja v. 1927, huhtikuussa käyttökustannukset tuottivat tappiota $918,049.

Viimeisten maakuntavaalien aikana oli poltettu paljon tärkeitä asiakirjoja, joiden olisi pitänyt todistaa rakennusten ja liikkeen kannattavaisuuden arvoa.

YLEISÖ EI HYVÄKSYNYTKÄÄN "PUHUVIA" KUVIA

BRATISLAVA, Tsekkoslovakia, maalisk. 22. — Bratislavan ensimäinen "puhuvakuva" aiheutti hirvittävän tappelun, kun laajasti ilmoitettu filmi, "Volgan 12 rosvoa", minkä piti olla "puhuva", olikin väärennetty. Yleisö havaitsi, että kankaan takana olikin elävistä musikanteista muodostettu orkesteri sekä muut puhuvat esittäjät.

Kun yleisö havaitsi tämän, niin yleisön huudot tukahdutti esittäjien äänet. Aseita heitettiin näyttämöä kohden ja ihmiset poistuivat teatterista, vaatien ensin rahansa takaisin.

Suurriistäjäin voittosaalis noussut entistä korkeammalle tasolle

Tilastot osottavat kiihtyvän riiston huimaavasti lisäävän riistäjäin saalista

Kaivokset vaativat hirvittävän uhrimäärän

TAAS RIISTOVOITOT VIENEET KAIVOSMIEHEN HENGEN

KIRKLAND LAKE, maalisk. 24. — Yksi mies loukkaantui kuoletta vasti ja toinen sai pahoja vammoja täkäläisessä Lake Shore kaivannossa tapahtuneessa räjähnyksessä.

William Armisson ja toverinsa John Jamieson porasivat "misti"-reikään, ollessaan työssä yhdellä kaivannon alatasanteella. Edellinen loukkaantui niin pahasti, että kuoli kuusi tuntia myöhemmin sairaalassa. Tapaturman johdosta ilmoitetaan pidettävän kuulustelu, mutta päivää ei vielä ole määritelty, sillä se riippuu Jamiesonin tilasta.

Radion käyttö Canadassa lisääntyy

OTTAWA, maalisk. 24. — Radiota telegrafi-viraston tilastot osoittavat, että radioiden vastaanottokoneiden lupakirjojen lukumäärä lisääntyi viime vuonna yli 100,000:lla Canadassa.

Torontossa lisääntyi radioiden käyttö 44,172:sta 58,324:een; Montrealissa 30,402:sta 42,116:een; Ottawassa 7,073:sta 9,242:een; Winnipegissä 9,725:stä 14,305:een; Calgaryssa 1,892:sta 3,715:een; Edmontonissa 1,349:sta 2,831:een ja Vancouverissa 10,890:sta 16,860:een.

Ontario on suurin radion käyttäjä. Radiot lisääntyivät viime vuonna 50,000:lla, tehden kokonaismäärän 201,673; Quebecissa lisääntyi n. 20,000, kaikkiaan ollen 69,922; Manitobassa 5,000:lla, kaikkiaan 15,406; Saskatchewanissa 4,000:lla, kaikkiaan 31,221; Albertassa 6,000:lla ja B. Columbiassa 11,000:lla.

Vankeja karannut Toronton vankilasta

TORONTO, maalisk. 22. — Täällä valjastui eilen illalla suunnitelma, minkä mukaan piti ainakin 12 nuoren vangin karata Toronton vankilasta torstai-iltana. Neljä karkasikin, vaan näistä on kolme saatu tiinni. Joidenkin toisten pakenemisyrityksen esti se, että nämä luettiin yksinäiseen koppiin. Kolme vankia, joilla oli lyhempi tuomio, ovat selittäneet peräänty neensä viime hetkellä, vaikka he olivat käyävässä, mistä auttoivat toisia pakenemaan.

24 tuntia pakenemisen jälkeen olivat pohisit saaneet verkkoonsa n. tymmenkunta nuorukaista, näistä aksi tyttöä, 15—17 vuotiaita, jotka olivat ulkoapäin auttaneet vankeja tarkaamaan. Vangitsemisen yhteydessä sanotaan paljastuneen, että vankilaan on hyvin helppo toimittaa tavaroita salaa.

Tullivalvontaa tiukennettaisiin

OTTAWA, maalisk. 20. — Mr. R. P. Sparks, Ottawasta, on kirjoittanut avoimen kirjeen pääministeri Kingille, vaittaen kansallisten tulojen viraston uudelleen järjestämisen olleen paljasta ilveilyä ja että tulliministeri Euler on sallinut Canadan tullivirston kuunnella kaikkia "puolueen parantajia", jotka uscassa tapauksessa ovat olleet vielä epärehellisiä ja kykenemättöminä. Hän ehdottaa kirjeessään, että hallitus ottaisi huomioon nykyisen edullisen tilanteen ja tekisi Yhdysvaltain kanssa molemminpuolisen sopimuksen silkkikankaiden, paperossien ja muiden kiellettyjen tavaroiden salakuljettamisen lopettamiseksi tai ainakin vähentämiseksi.

Sparksin sanotaan olleen pitemmän aikaa sanadalaisten tehtailijoiden puolustaja, tahtomalla lopettaa salakuljetuksen ja hänen mielestään Canadan hallituksen tulisi ottaa huomioon yhdysvaltalaisten tarjous yllämainitun yhtenäisen lain hyväksymiseksi.

Lainlaatijakunnassa oli kolmannen kerran esillä pääministeri Taschereaun korjausehdotus elokuvia koskevaan lakiin. Tämä lakiehdotus säätää, että sanomalehti- ja muissa ilmoituksissa ei saa olla mitään sellaisia kuvia tai piirustuksia, jotka eivät ole kuvan yhteydessä olleet sensuurilautakunnan tarkastettavana tai saaneet lautakunnalta erikoisen hyväksymisen.

Pääministeri sanoi viime vuoden aikana saaneensa lukuisia valituksia, että ilmoituksissa on käytetty sellaisia kuvia ja piirustuksia, jotka eivät ole olleet lautakunnan hyväksymiä.

Kaivokset vaativat hirvittävän uhrimäärän

TAAS RIISTOVOITOT VIENEET KAIVOSMIEHEN HENGEN

KIRKLAND LAKE, maalisk. 24. — Yksi mies loukkaantui kuoletta vasti ja toinen sai pahoja vammoja täkäläisessä Lake Shore kaivannossa tapahtuneessa räjähnyksessä.

William Armisson ja toverinsa John Jamieson porasivat "misti"-reikään, ollessaan työssä yhdellä kaivannon alatasanteella. Edellinen loukkaantui niin pahasti, että kuoli kuusi tuntia myöhemmin sairaalassa. Tapaturman johdosta ilmoitetaan pidettävän kuulustelu, mutta päivää ei vielä ole määritelty, sillä se riippuu Jamiesonin tilasta.

Radion käyttö Canadassa lisääntyy

OTTAWA, maalisk. 24. — Radiota telegrafi-viraston tilastot osoittavat, että radioiden vastaanottokoneiden lupakirjojen lukumäärä lisääntyi viime vuonna yli 100,000:lla Canadassa.

Torontossa lisääntyi radioiden käyttö 44,172:sta 58,324:een; Montrealissa 30,402:sta 42,116:een; Ottawassa 7,073:sta 9,242:een; Winnipegissä 9,725:stä 14,305:een; Calgaryssa 1,892:sta 3,715:een; Edmontonissa 1,349:sta 2,831:een ja Vancouverissa 10,890:sta 16,860:een.

Ontario on suurin radion käyttäjä. Radiot lisääntyivät viime vuonna 50,000:lla, tehden kokonaismäärän 201,673; Quebecissa lisääntyi n. 20,000, kaikkiaan ollen 69,922; Manitobassa 5,000:lla, kaikkiaan 15,406; Saskatchewanissa 4,000:lla, kaikkiaan 31,221; Albertassa 6,000:lla ja B. Columbiassa 11,000:lla.

Canadalaiset työläiset ovat joutuneet viime aikoina kaikin puolin ankaramman puristuksen alaiseksi, joka ehdottomasti johtaa suurien joukkojen nopeaan radikalisoitumiseen, vasemmistumiseen, jota kuvaavat viimeiset mielenosoitukset kuatta maan, jolloin kymmenet tuhannet työläiset olivat liikkeellä vatimuksiensa ja elinehtojensa puolesta siitä hillittömästä poliisiterrorista huolimatta, joka on riehunut kaikissa suuremmissa keskuksissa Canadassa.

Ajurit tarmokkaasti lakossa Pittsburgissa

Lakonrikkurit hyökänneet lakkolaisten kokoukseen, tappelun ollessa seurauksena

PITTSBURGH, Pa., maalisk. 24. — Kuusi vangittiin ja kaksikymmentä sai vammoja lakkolaisten ja rikkurien välisessä tappelussa, joka aiheutui rikkurien hyökkäyksestä lakkolaisten kokoukseen täällä. Lakossa olevat taxi-ajurit olivat juuri ollect neuvottelemasta lakkoasioista kun sekalainen joukko rikkureita, luonnollisestikin yhtiön palkkaamana, teki raivokkaan hyökkäyksen kokoukseen hajoittamiseksi. Lakkolaiset luonnollisestikin puolustivat itsään ja kokoontumisoikeuttaan.

Vangitut lakkolaiset asetettiin poliisin toimesta syytteeseen mellakoimiseen kiihoittamisesta, jonka perusteella voidaan tavanmukaisesti tuomita raskaita tuomioita taisteleville työläisille.

Lakko edelleen jatkuu tarmokkaasti, lakkolaisten miellaan saavuttaessa taistelevamman asteen tilanteen kiristyessä. Yhtiö koettaa pitää autojaan liikkeellä rikkurivoimalla, jossa se ainoastaan osittaisesti onnistuu.

HOBOKEN, N. J., maalisk. 24. — Kaupungin pahin tulipalo sitten v. 1900, alkoi eilen illalla kello 10 ja hävitti yläosan satamaa. Lamport ja Holt-linjalle kuuluvat laiturit 15 ja 16 tuhoutuivat kokonaan. Yli 400 autoa, jotka olivat laiturilla kehyksissä, odottaen lähettämistä, paloi, samoin viisi laiturisuojaa. Tulipalon tuottaman vahingon arvellaan olevan n. 35,000,000—$40,000,000.

VAPAUS

Canadan suomalaisen työväestön aatteellinen ilmestyy Sudburyssa, Ont., kaikkina, paitsi sunnuntai- ja määrättyinä juhlapäivinä.

VAPAUS (Liberty)

The only organ of Finnish Workers in Canada. Published daily at Sudbury, Ontario. Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

Toimitus, konttori, kirjakauppa ja paino omassa talossa Elm Streetillä.

Postiosoite: Vapaus, Box 69, Sudbury, Ont.

Puhelimet: Konttori 1032. — Toimitus 526W. — Kirjakauppa 2387W.
Telephones: Office (job work, advertisements, etc.) 1032—Editor 526W.—Bookstore 2387W.

Julkaisija: J. W. Ahlqvist.
Manager: J. W. Ahlqvist.

Office, Bookstore and Printshop: Vapaus Building, Elm Street.

All mail to be addressed: Vapaus, P.O. Box 69, Sudbury, Ont.

TILAUSHINNAT:

1 vk.$4.50, 6 kk. $2.50, 3 kk. $1.75 ja 1 kk. $1.00. — Yhdysvaltoihin ja Suomeen sekä muihin ulkomaille: 1 vk. $6.00, 6 kk. $3.50 ja 1 kk. $1.00.

ILMOITUSHINNAT VAPAUDESSA:

Kirjeenvaihtajien ilmoitukset $1.00 kerta, $2.00 kaksi kertaa. — Avioliitto-, kuolleen- ja syntymäilmoitukset $1.00 kerta, $2.00 kaksi kertaa. — Kuolemanilmoitukset $2.00 kerta, $3.00 kaksi kertaa. — Kiitosilmoitukset $1.00 kerta. — Kuolemanilmoitukset $2.00 kerta. 50 lisämaksu kuvitusaseelta tai muistovärsyltä. — Kiitos-, tuomio- ja muistoilmoitukset 50c kerta, $1.00 kolme kertaa. — Tilapäisilmoitusten ja ilmoitusten muuttamisesta, uudistuksesta, lopettamisesta ilmoitettava ilmoituksista etukäteen.

General advertising rates, 75c per col. inch. Minimum charge for single insertion, 75c. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish people in Canada.

Jos ette milloin tahansa saa vastausta ensimäiseen kirjeeseenne, kirjoittakaa uudestaan, mikäli teitä on asiallisella nimellä: J. W. Ahlqvist, liikkeenhoitaja.

Taisteluvoimamme vahvistaa

Kuten eilisessä lehtemme numerossa olleesta lyhyestä uutisesta kävi selville, perustettiin viime sunnuntaina Sudburyn läheisyydessä olevalle Garson Mine-nimiselle paikkakunnalle Suomalaisen Järjestön alainen osasto. Näihin saakka on paikkakunnalla toiminut vain Canadan työläisnaisten liiton alainen osasto, mutta sen toiminta katsottiin riittämättömäksi sen vuoksi, koska miehet jäivät kokonaan yhteistestä toiminnasta sivuun. Tehostaakseen työtään yhteisen asiamme hyväksi päättikin alueen naissihteeristö kutsua viime sunnuntaiksi koolle Suom. Järj. osaston perustavan kokouksen, jonka tuloksena voimme nyt lausua Garsonin suomalaiset työläiset tervetulleeksi järjestyneiden työläisten yhteiseen taistelurintamaan.

Seuratkaa esimerkkiä muillakin paikkakunnilla joilla ei suomalaista osastoa vielä ole. Missä on taas ennestään järjestömme osasto, siellä on koetettava kohottaa jäsenmäärää. Kaikki voimat tarvitaan nyt taistelussa nousevaa taantumusta vastaan.

Ranskalaiset sotilaat näyttävät esimerkkiä

Samaan aikaan kun Ranskan taantumuksellinen porvaristo yhdessä luopiososialistien kanssa hyökkää raivokkaasti kommunisteja ja heidän lehdistöään vastaan, ovat vakinaisessa palveluksessa olevat sotilaat ryhtyneet esimerkilliseen toimintaan. He ovat useissa paikoissa panneet toimeen rahallisen keräyksen kommunistipuolueen päälehden "l'Humaniten" hyväksi, tuottaen tämä keräys jo tähän mennessä useita satoja frangeja.

Toiminnallaan ranskalaiset työläis- ja talonpoikaissotilaat näyttävät esimerkkiä muiden maiden sotilaille, samalla kuin myöskin innostavat kotiseutuja työläisiä ja talonpoikia tukemaan sitä liiketä, joka tulee kerran murskaamaan porvarillisen riistojärjestelmän ja luomaan tilalle työläisten ja talonpoikain neuvostovallan.

Paljon melua tuottanut toimenpide

Sellaiseksi voidaan sanoa Neuvostoliiton maanviljelyksen kollektivisoimista, sillä tuskimpa mistään asiasta ovat porvarilehdet pitäneet sellaista melua kuin juuri Venäjän maanviljelyksen teollistuttamisesta. Toimenpidettä on kapitalistien taholta koetettu halventaa kaikenlaisilla valheilla, koettaen uskottaa neuvostovallan ulkopuolella oleville, että talonpojat pakoitetaan siellä suoranaisten orjuuteen, joka heidän mielestään tuli "tietenkin kuin maaorjuus" ennen. Muuten yhdysvaltalainen porvaristo oli jo niin pitkälle asiaa ajatellut, että se katsoi yleisön neuvostovallan toimenpiteiden olevan alkua joukkoruuduen avoimeksi maansaattamiseksi maailmaan.

Porvariston vihaa Neuvostoliittoa kohtaan, jonka talous nousee nopeassa tempossa kaikilla aloilla, ei ole vaikea ymmärtää. Onhan neuvostovaltio ainoa maa maailmassa, jossa työläiset itse hallitsevat, ollen elävänä esimerkkinä ja kehoittajana kapitalistimaiden työläisille heittää harteiltaan harvainvalta ja seurata Neuvostoliiton esimerkkiä.

Samaan aikaan kun jokainen kapitalistivaltion maanviljelijä tuntee asemansa käyvän yhäti huonommaksi, tekee neuvostovalta kaikkensa talonpoikien aseman kohottamiseksi. Tämä suuttuttaa kapitalisteja, sillä he tietävät todeksi sen lausunnon, minkä Neuvostoliiton toimeenpanevan komitean puheenjohtaja joku aika sitten eräässä puheessaan antoi: "Jos me onnistumme toteuttamaan suunnitelmamme maatalouden kollektivisoimisessa, niin mikään mahti maailmassa ei kykene kaivamaan maaperää altamme tai kukistamaan meitä." — Tämän tietävät kapitalistit todeksi ja siksi neuvostovallan maatalouden kollektivisoiminen näyttääkin heistä suurelta kummitukselta, joka saa heidän tukkansa nousemaan kauhusta pystyyn, ajatellessaan, että kapitalistimaiden työläiset ja maanviljelijät voivat ottaa esimerkkiä venäläisestä veljestään ja heittää kapitalistisen järjestelmän uloskuluneena yli laidan.

Poliittinen vaino Suomessa yhä kiihtyy

Sitten "Lapuan päivien", jolloin Suomen vertajanoovat fascistit tekivät ensimmäisen huomattavamman yrityksensä murskata lopullisesti vasemmistolainen työväenliike, on poliittinen vaino saanut kerrassaan huomiota herättävän laajuuden. Puhumattakaan siitä vainosta, jonka alaisiksi ovat nuorisojärjestöt joutuneet uuden; sosialidemokraattien avulla hyväksytyn yhdistyslain voimaanastuttua, tullen niistä jo tähän mennessä kymmeniä lakkautetuksi, on nykyisin hovioikeuksissa monia n.s. valtiopetosjuttuja vireillä. Syksymmällä oli esillä Vaasan hovissa parikin tällaista juttua, samoin Viipurin hovioikeudessa kolme juttua, joissa eräässä tuomittiin m.m. eräs naistoveri useiksi vuosiksi vankilaan senvuoksi, että oli lainannut eräälle sotilaalle kirjan! Myöhemmin tuli sitten Honkasen y.m. juttu, sitä seurasi Rosenbergin y.m., sitä urheiluliikkeen miesten Sillanpään, Lammisen, Longströmin y.m. jutut.

Näiden henkilöjuttujen lisäksi on painokanteita nostettu kaikkia työväenlehtiä vastaan, Työväenjärjestöjen Tiedonantajaa lukuunottamatta, joka sattui olemaan lakkautettuna, sisältyen kanteisiin myöskin lakkautusvaatimus.

Yllämainittujen lisäksi on melkein joka kuukausi jossakin hovioikeudessa vireillä n.s. sotilasvakoilu- ja etappijuttuja, joissa langetetaan tavallisesti sangen raskaita tuomioita.

Kaikki tämä osoittaa, että poliittinen vaino "kansanvaltaisessa" Suomessa on kiihtymässä, samoin kuin on laita muissakin maissa. Suoranaisten yksityisiin henkilöihin ja sanomalehtiin kohdistuvan vainon lisäksi valmistelee Suomen porvaristo lukuisia uusia kiristyslakeja, joiden avulla työväen julkinen toiminta koetettaisiin tukahduttaa olemattomiin.

Mutta Suomen, samoin kuin muidenkin maiden työläiset vastaavat vainoihin entistä valppaamalla taistelutoiminnalla. Vaikka heidän järjestönsä lyödäänkin hajalle ja sanomalehdet estetään ilmestymästä, jatkavat he siitä huolimatta toimintaansa. Ja kerran tämän toiminnan tuloksena tulee olemaan Suomenkin valkoporvariston kukistuminen. Siitä lopputuloksesta voivat herrat olla aivan varmoja.

— Eilisessä numerossa oli toimitusosastossa pieni otsikkovirhe. Siinä nim. oli otsikko: Kiinan hallitus ja korporatiot; pitää olla: Kingin hallitus j.n.e., jonka kai ajatteleva lukija huomasikin.

Ammatillinen liike

SELOSTUS

metsätyöläisten kokouksesta, maaliskuun 17 p. Pyne townshipissa, (Sisula), Ont.

Kokouksen avasi I.W.I.U:n kiertävä järjestäjä U. Kataja, joka myös valittiin puheenjohtajaksi ja pöytäkirjuriksi alleki:lirjoittanut.

Kokouksessa oli läsnä 16 henkilöä, joista oli 5 I.W.I.U:n jäsentä ja 11 ei-jäsentä.

Pöytäkirja päätettiin julkaista Vapaudessa.

Luettiin Port Arthurin aluekomitean ponnet, jotka aiheutti vähän keskustelua, joka selvisi U. Katajan huomautuksella.

Luettiin Pohjois-Ontarion aluekomitean alustukset, pykälä kerrallaan, jotka hyväksyttiin, lukuunottamatta kohtaa joka koski I.W.W:hen suhtautumista, se aiheutti keskustelua, johon U. Kataja lupasi lopuksi tehdä selostuksen.

Päätettiin ei lähettää edustajaa Pohjois Ontarion alueen edustajakokoukseen, vaan tov. Kataja vie selostuksen tämän perukan oloista ja tilanteesta.

Päätettiin kannattaa tov. U. Katajaa ja K. Salca Pohjois Ontarion edustajaksi union konventsioniin Port Arthuriin.

Keskusteltiin union sihteerirahastonhoitajan ehdokkuudesta. Jätettiin alue-edustajakokouksen päätettäväksi.

Hyväksytäänkö Pohjois-Ontarion aluesihteeri K. Salon toiminta? — Lyhyen keskustelun jälkeen tultiin siihen käsitykseen, että hän on tehtävänsä hoitanut kykenevästi ja kunnollisesti.

Keskusteltiin perussääntöjen 51:sen pykälän suhteen, homesteadarien urakoitsemisesta omalta palstaltaan. Päätettiin, että pykälän sovelluttamisesta homesteadarelhin nähden ei olla turhan tarkkoja.

I.W.W:hen suhtautumisesta teki U. Kataja selkeä. Keskusteltiin 30 minuutin rajoitetussa ajassa.

Pöytäkirjan tarkastajaksi valittiin Otto Leinonen ja Frank Jalonen, jotka myös ovat tämän tarkastaneet. — D. Kumpula.

Port Arthurin uutisia

Kaupunkilaiset voittivat — Arvan ovella olevista Arthurin sarjaottelusta on tänä vuonna pidetty verrattain vähän möly:ä. Tarkoitan siinä muodossa, että sivulliset sitä olisivat kuulleet. Tämä ei kuitenkaan tarkoita ettei:kö sitä hommassa oltaisi yhtä hanakasti ja ehkä hanakammin kuin edellisinä vuosina. Voipa sanoa, että tänä syksynä lehtoryhmämme perusteellista työtä ja tohtisi vähän vähemmän. Kilpailevat joukkueet ovat nyt muodostuneet uusilla perusteilla. Ennen olivat ukot ja pojat vuorotellen näissä tiimeissä rinailjeet tyttöjä ja akat poikia ja päinvastoin. Mutta nyt muodostuvat joukkueet elinkeinojensa perusteella, kaupunkilaisiin ja metsätyöläisiin.

Metsämiehet haastoivat kaupunkilaiset, joten kaupunkilaisilla on ensti" yrittää ensin. Ja kaupunkilaiset olivatkin varsin hyvin, että ne metsämiehet eivät turhia lörpöttele tallaisessa asioissa. Kun he sanovat, että kilpailkaan, niin he myös tarkoittavat sitä. Ollen sen lisäksi tunnettu sellaisi:si visapäiksi, että he kaikista esteistä huolimatta tahtovat päästä itselleen asettamaansa päämäärään. Ja nyt haastajina ollen he ovat päättäneet voittaa kaupunkilaiset näissä sarjajuhlissa.

Mutta kaupunkilaiset sanovat, että siitä ei tule mitään, ja ovat myöskin siltä varalta valmistautuneet juhliensa järjestelyssä, niin juhlien henkiseen sisältöön kuin niiden aineelliseen kannattavaisuuteenkin nähden. Stnä meillä on siis "kaksi kovaa vastakkain". Ja kilpailun ensi kierros alkaa kaupunkilaisten juhlilla torstai-iltana maaliskuun 27 päivä jatkuen kahtena seuraavana iltana, tunnuksella: kaupunkilaiset voittoon!

Työn vaarat. Fred Ratley niminen työläinen sai pahoja ruhjevammoja t.k. 17 päivä C.P. rautatien Fort Williamissa sijaitsevalla vaunujen korjauslaitoksella. Hän työskenteli vaunun katolla ja jostakin syystä horjahti sieltä alas pudoten alla olevaan sementti laattiaan loukkaantuen siksi vaikeasti, että hänet oli kuletettava sairaalaan hoidettavaksi.

Töltäkin kuuluu olevan tulossa. — Näiden kaksoiskaupunkien sanomalehdet eivät ole pitkiin aikoihin tienneet kertoa mitään minkään huomattavamman työn alkamisesta paikkakunnalla, vaikka tällainen ilmiö yleensä on tavallista porvarilehtien taholta. Varsinkin kireän työttömyyden vallitessa on heillä tapana uskotella työläisille, että kyllä niitä töitä alkaa kunhan ehtii, kiristäkäähän nyt vielä vähäsen sitä suolivyötänne. Nyt tietää Chronicle kuitenkin kertoa kuinka kyläämme rakennetaan uusi postikonttori, tai oikeammin laajennetaan nykyistä 50,000 dollarilla. Aallonmurtajia tullaan rakentamaan sekä suorittamaan erinäisiä sataman syvennys- ja korjaustöitä. "Joka elää se näkee" minkäverran näissä tiedoissa an perää.

Kansainväliset rukoustalkoot, joita viime sunnuntaina — maalisk. 16 p:nä — vietettiin ympäri maailmaa kaikkien kirkkokuntien toimesta tarkoituksella kukistaa Neuvostohallitus rukouksen voimalla, ei jäänyt täälläkään huomioon ottamatta. Paikkakunnan sanomalehdet tietävät kertoa, että useimmissa kaksoiskaupunkien kirkoissa vietettiin hartaushetkiä joissa erikoisen palavilla rukouksilla käännyttiin Isän jumalan puoleen pyynnöllä että hän pyhässä kiivaudessaan hävittäisi tuon kirotun bolshevikihallituksen maanpinnalta.

Tekisi mieli huomauttaa raamatun sanoilla, että "jonka herra aikoo hävittää, sen hän lyö sokeudella". Mutta tietäen, että ne jotka noita rukoustalkoita toimeenpanevat eivät itse vähääkään niihin luota, ja että koko vouhottelu ei ole muuta kuin silmänkääntötemppu, jolla työläiskevien joukkojen huomio koetetaan väänlää pois siitä mitä heidän ympärillään todellisuudessa tapahtuu. Samalla aikaa kun kaikkien maiden porvarit valmistautuvat käyttämään tehoisampia aseita Neuvostoliittoa vastaan. Ja huomioon ottaen, että osa työläisistä vielä ottaa täydestä täliaisen vouhottelun, ei voi muuta sanoa kun, että "paljon on vielä työtä herran viinamäessä". — S.

Toronton uutisia

Ensi sunnuntaina maalisk. 30 p. kello puoli 8 esitetään toisen kerran osaston näyttämöllä kaunis saaristolaiskappale **Nuori luotsi,** 5:ssä muutoksessa, joten tilaisuus nille jotka eivät nähneet ensi esitystä tulla sitä katsomaan ja voi sitä tulla katsomaan toisenkin kerran kun on sunnuntai-ilta eikä ole muualleKaan mentävää. **Lahjoituslippuja** saa entisistä paikoista. — Näytelmäkomitea.

Montrealin uutisia

S. J. osasten kuukausikokous pidetään osaston huoneistolla t.k. 30 päivänä kello 3 iltapäivällä. Muistakaapa kaikki saapua silloin kokoukseen, samoin uudet jäsenet joilla on hakemus jätetty sisälle.

Ne vartin kirjallisuusiltamat on jo ihan ovella, nimittäin 30 päivän iltana. Ohjelmasta on jo siksi paljon sanottu että ei se kai enään kaipaa puhumista, samoin siitä että kirjan saa jokainen ovella vartilla. Se on ikäänkuin, halvennusmyynti, mutta sitä ei se ole. Kirjan saa oman valinnan mukaan, sillä saatavana tulee olemaan paljon erilaisia kirjoja. Muistakaa 30 päivä ja illa.

Isänmaa. Pitkin matkaa on kuulunut kuiskeita: "Näytelläänkös Savon sydämessä uudelleen?" Nyt voin ilmoittaa, että se tullaan esittämään uudestaan huhtik. 6 päivän illalla. Nyt vain muistiin visusti, jos ette sattuisi joka lehden numeroa niin tarkkaan tukemaan. Kappale ei kaipaa sen enempää puustaamista, sillä se viime kerralla puustasi kyllä itsensä.

Joselle palnimatto. Jousen pojat ovat olleet toimessa saada voimistelu- ja urheiluseuralle, palnimatto:a ja [illegible]. Viime syystalvella tehtiin osa kylläkin jo tähän mattoon mutta rahan puutteen takia jäi se kesken ainoastaan yhdeksi kappaleeksi, joka on liian pieni painia varten, jossa kuitenkin on niskoja väännelty, sillä kun menee haalille sunnuntai aamusin, keskiviikko- tai perjantai-iltasin, niin tapaa suuren joukon miehiä haalilla osaa ottamassa Jousen harjoituksiin tai seuraamassa etenkin paini- ja nyrkkeilyharjoittelua. Nyt päättivät pojat kerätä rahaa niin paljon että saavat toisen kanpaleen lisää tähän mattoon, joka siten saadaan puolta suuremmaksi ja alkaa jo olemaan parempi tila painia, vaikka ei se sittenkään ole vielä ihan normaalimaton kokoinen. Kaikki pitäisi tulla valmiksi ennen Jousen vuosijuhlaa, joka on ensi kuussa. Muistakaa avustaa Jousen toimintaa.

Juopottelu, ainainen pahe, on Montrealissakin mitä suurimmassa mitassa. Etenkin nyt taasen kun on enempi miehiä kotiutunut on suomalaistenkin keskuudessa hyvin paljon juopottelua, ei yksin että ostetaan juomat kotiin, vaan sitten lisätään juopottelua koiratorpissa ja muissa samanlaatuisissa paikoissa. Kuletaan kaduilla ja rähjäillään, joudutaan poliisien käsiin ja lopparahat menee sakkolhin. Työttömyys painaa päälle. Dollari, mikä on saatu mahdollisesti jäämään, kulutetaan nyt juopottelulla. Olisi kerta kaikkiaan koetettava saada muunlaista ajan viettoa, sillä usein kuulee juuri sanottavan että "ajan kuluksi tulee otettua ryyppy", ja niin sitä alettiin.

Parannuskeinoja ollaan aina keksivinään mutta useimmatkin niistä ovat naurettavia, vaikka muutamat lehdet ylistävät niitä suurestikin. Nytkin kerrotaan että Ontarion "raittiit" suunnittelevat lakiehdotusta jolla määriteltäisiin paljonko hallituksen kaupasta annetaan juomia yhdelle henkilölle ja jos huomataan että henkilö kuluttaa enempi kuin sen "varat" sallivat, voidaan antoa vähentää. Eikös olekin lakiehdotus ja parannustapa! Kuitenkin ylistetään tätäkin ehdotusta. Salakapakoista ja muista samanlaisista paikoista ei puhuta mitään, eipä tietenkään, sillä tällä lakiteKeleellä voidaan saada entistäkin suurempi liike juuri tälle salakapakkahommalle, sivuuttaakseen hallituksen väkijuomakaupat ja rajoittelut. Valistustyö työläisten keskuudessa on ainoa jolla voidaan saada korjauksia tähän, mutta sen saavutamme ainoastaan yhteistoiminnalla työväen järjestöissämme eikä sellaisissa annamennä seuroissa, joissa koko toimitsijakuntakin läsähtää aina johonkin nurkkaan, tappelun päälle, jota ensin ovat pitäneet, olkoon näiden seurojen nimet kuinsa isänmaalliselta haiskahtavia tahansa.

J. S.

Eri paikkakunnilta

White Fish, Ont.

Järjestön kokouksessa t.k. 16 p. keskusteltiin seuraavista asioista. Uusina jäseninä hyväksyttiin Joh. Laine ja Sigrid Laine. Päätettiin järjestää yhteiset iltamat naisliiton kanssa neulatyöläisten lakon avustamiseksi. Päätettiin järjestää vappaat talkootyöt: haalin ohrjaus, pihan puhdistus ja näidan teko. Osaston jäseniä velvoitettiin kaikkia ottamaan osaa. Päivää ei määrätty. Keskusteltiin juoppouspaheesta ja päätettiin se ehdäistä heti alkuun vaikka ei se ole vielä niin suuressa määrin haalillamme ilmennyt. Osaston kokous päätettiin pitää jokainen viimeinen sunnuntai kuussa.

Kesä tekee tuloaan koskapa varikset raakuttavat ja ovat jo niin oman pesän hankkeissa, ja me kannen munittajat suurin toivein varromme taasen sitä kultaista aikaa että saadaan nuo siemenen vähät peltoon heittää. Vaan sama on aina tulos — jos:us pussi jyviä puinnista; ja usein on halla kesäöinä vierailut. Siis kovaa raadantaa ja sato pieni. Kapitalistiset maat yleensä tarjoavat samaa hyvinvointia kaikkialla meille farmareille, joka tarkoittaa maanviljelyksen rappeutumista laajassa mitassa. Elämisen mahdollisuus pakoaa, yrittipä farmari mitä alaa tahansa aina on voimakas trus:tiutunut kapitaali edessä. Siis yhteistoiminta talonpoikain ja tehdastyöläisten kanssa.

Tcv. O. Kauppinen on sairastanut reumatismia parisen viikkoa. Toivomme hänen siitä pian paranevan. — Kirjeenvaihtaja.

Kivikoski ja Tarmola, Ont.

Olisi joskus mukavaa lukea sanomalehden palstoilta paikkakunnan kirjeitä, vaan harvoin niitä tältä scudulta on. Syy kai lienee siinä, kun ollaan huononpuoleisia kynäilijöitä ja työn raskaan uuvuttamia elämän jokapäiväisen huolen kantajia. Niissä ei olisi mitään mielenkiintoitsa toisille samanlaisille raatajille toitottaa. Eletty on pikkuhiljaa, paperipuut on jo merkattu, herrain kirjoihin tulot ja meidän kirjoissa on menot, kuin myrskyn merkki almanakan kulmassa.

Meijeri on käynnissä vasta alku askeleita ottamassa, vaan siitä ei vielä tiedetä täällä lypsypaikoilla muuta kun kannu:a kannu:a ja aina vaan kannu. Kaupungin:a akat, vat mitä he mikin kuhtaajin on nehän ne vasta sen meijerin tavat tietää. — mikä on saanut suolipolton ja mikä minkin vian sen meijerin takia! Että ei voi ostaa "rosseriakaan" muuta kun yksityisjikkeestä! Ja nyt ne vasta on sen huomanneet kuinka yksityismeijerit on "best and cheap". Vaan on joukossa toinenkin puoli. Jotkut kehuvat saavansa puhdasta ja hyvää tavaraa kohtukaupalla. Arvissa pidätetty mies, joka on olminut lukuisia valeaviollittoja, ja sitten salaa toimittanut tilapäiset ovansa väärien paperien avulla Amerikkaan. Hän on tehnyt myösin muita matkoja Yhdysvaltoihin, pidätetyn varakonsulin häntä avussa.

ROTSKI RAUKAN TYTTÄPILLÄ

on taas vaikeat päivät Neuvostoliitossa. Ulkolaiset ja myös suomalaisetkin porvarilehdet kertoilevat syvnnä säällä noiden onnettomien saunottarien kohtalosta. Julmat bolshevikit kuuluvat kiduttavan ja tappavan tyttöpoloisia monta kertaa päivässä. Tämän johdosta kysyy Ruotsin kommunistipuolueen päälehti "Ny Dag", että mitä mahtaa tästä kaikesta ajatella tyttöjen isä arka maanpakolaisuudessa?

Ja lehti vastaa: Trotskilla on hyvät hermot, joten hän ottanee asian rauhallisesti. Ja sitäpaitsi, hänellä ei ole muita lapsia kuin yksi poika, ja tämä on hänen mukanaan ulkomailla.

Cold Lake, Man.

Mielä järkyttävä tulipalo. — Tämän k. 17 p. aamuna 6 ja 7 välillä syttyi palamaan C o Sherritt Cordon Mainin punkkahaussi, joka viime kesänä rakennettiin ja oli kolmierroksinen työläisten ruuminki ja tokallupaikka. Silminnäkijäin kertomuksista päättäen tuli sai alkunsa olmannesta kerroksesta ja poltti son ison rakennuksen tunnissa naan tasalle. Yksi työläinen paloi rakennuksen mukana ja useita loukaantui kun herättyään tulenliekien keskeltä olivat pakotetut pelastamaan pakotienään käyttämään ikkunoita hyppelemällä alas kolmannesta kerroksesta, josta seuraus li että jalkoja, käsiä ja kylkiluita katkeili. 2 vaikeimmin loukkaantunutta vietiin ilmalaivalla The Passen, ja useita on täällä hospitaalissa oidettavana. Tästäkin tulipalosta oitui työläisille iso vahinko, sillä hyvin harvan onnistui pelastaa vaatteitaan, useamman oli pakko alusvaatteisillaan, paljain jaloin lähteä ähimpiin ihmisasuntoihin säilyäkseen paleltumiselta.

Nyt kommpanian herrat poliisitoimin etsii työläisistä syyllistä, tuen alkuunpanijaa. On vielä tuntematonta mistä tuli on saanut alkunsa, mutta me kaikki tiedämme että ässäkin tapauksessa komppania peee kätensä työläisten kustannukella eikä "luusaa" mitään, sillä vauutusyhtiöt korvaa tulen tuottaman ahingon ja yks kaks tilalla on uusi a ehkä mahtavampi rakennus. Vaan uka korvaa ne vahingot "ä työäisraukat joutui kärsimään? Ei kukaan. Ja kuka oli syyllinen että noin ävi? Komppania. Talo kolmikerroksinen ja toisesta päästä ainoastaan ulkutie. Ei mitään varokeinoja tuipalon varalta, ei edes rappuja, joila olisi voinut laskea ikkunoista alas a säilynyt loukkaantumisilta.

Muuten täällä on hyvin hiljaista. yöttömiä on paljon ja lähitulevaisuudessakaan ei tietääkseni ole toivoa isommista työmaista. On siis yöläisten etempää tänne turha lähteä töitä katselemaan, ainakaan ennen kesää, jolloin voi rakennustöitä jonkun verran aueta. — Aapo.

MUISTA MAISTA

Valkoinen orjakauppa

Varsovasta lennätetään: Puolan ja Amerikan poliisien pitkäaikaisen yhteistoiminnan avulla on nyt saatu selville laajalle levinnyt kansainvälisten passinväärentäjäin ja valtoisen orjakaupan harjoittajain joukko. Viime viikkojen kuluessa on Varsovassa pidätetty 17 jouskueen osentä ja Amerikassa 6, niiden jouessa Amerikan Varsovassa olevan pääkonsulinviraston varakonsuli H. fall, joka oli Amerikassa lomalla. joukkueen johtajana lienee eräs N. arkissa pidätetty mies, joka on olminut lukuisia valeaviollittoja, ja itten salaa toimittanut tilapäiset ouvansa väärien paperien avulla Amerikkaan. Hän on tehnyt myösin muita matkoja Yhdysvaltoihin, pidätetyn varakonsulin häntä avussa.

TAISTELU VIINEISTÄ

Sveitsin postilaitos on — Norjan hotelli- ja ravintolalehden tietämän mukaan — varustanut postimerkkileimansa lauselmalla: Alkoholi on myrkkyä.

Tähän on Ranskan postilaitos vastannut leimaamalla kaikki kirjeet lauselmalla: Viini on ravitsevaa.

Saa nähdä kumpi kehoitus lopulta voittaa.

Kansainvälinen viinitoimisto on ryhtynyt erittäin kiihkeään viinin käytön mainostamiseen säästämättä lapsia:aan agitatioltaan. Sen viimeisiä toimenpiteitä on lentolehtisen julkaiseminen, joka on tarkoitettu jaettavaksi kaikkien maiden koululapsille. Siinä kiinnitetään lasten huomiota viinien nauttimisen erinomaisiin vakutuksiin. — Raittiustyötä on monenlaista!

EDELLEEN NOUSUA

Vuodesta 1922 lähtien Ruotsin alkoholinkulutus on jatkuvasti noussut. Tämä nousu on ollut niin paljon huomattavampi väkiluvun kasvua, että puhtaan alkoholin kulutus henkeä kohti on nyt noin 1 litraa korkeampi kuin v. 1922. Paloviinan kulutus, joka edellämainittuna vuonna oli 25,745,200 litraa, oli virallisesta tilastosta saatujen ennakkotietojen mukaan v. 1929 jo 32,080,000 litraa, eli 6,334,800 litraa korkeampi. Vuosittainen nousu on ollut tasaista, mikä osoittanee juomatavan säännöllistä yleistymistä.

Mielenkiintoisena ilmiönä mainittakoon, että samanaikaisesti paloviinan kanssa on noussut myös viinien ja mallasjuomien käyttö. Tämä osoittaa, miten vähän pohjaa on sillä käsityksellä, että miedompien alkoholijuomien käytön lisääntyminen vähentäisi väkevämpien juomien kysyntää.

Neuvostoliitosta

KAKSI JÄTTILAISTRAKTORI-TEHDASTA

Leningradissa pidettiin suuri "Hypromesin" teknillisen neuvoston ylimääräinen istunto, jossa vahvistetaan kahden uuden suuren traktoritehtaan rakennussuunnitelmat. Suunnitelmat on laadittu sangen nopeasti — 12 kuukaudessa, mikä on ennätystulos ei ainoastaan SSSR:ssä, vaan koko maailmassa.

Tsheljabinskiin rakemetaan yksi Neuvostoliiton suurimmista teollisuusjättiläisistä. Tehtaan tulee valmistamaan vuodessa 40,000 kuutsta 10,000 kg. painoista traktoria. Tällaista tehdasta ei ole missään maailmassa. Tehtaan alueella tulee olemaan 26 suurta osastoa. Mekaanisen osaston keskurakennus tulee 2 kertaa suurempi kuin Stalingradin traktoritehtaassa. Tehdasta ajetaan rakentaa jo ensi kesäkuussa ja tehdään se valmiiksi joulukuuhun v. 1931 mennessä. Rakennuskustannukset 160 milj. ruplaa. Työläisiä, ja palveluskuntalaisia tulee olemaan 17,000. Heitä varten rakennetaan sosialistityyppinen työläiskaupunki, jossa on yliopisto, ruokakombinaatti, urheilu-, lääkintä- ja muita sektoreita.

Harkoviin on ryhdytty jo rakentamaan suurta traktoritehdasta. Tehdas saadaan valmiiksi elok. 1 p:ään v. 1931 mennessä. Työläisiä tulee siellä olemaan 15,000.

Amerikasta on palannut joukko "Punaisen Putilovin" työläisiä, jotka matkustivat sinne kesällä v. 1925 oppimaan uusimpia työmuotoja traktorien rakennustyön alalla. Putilovilaiset työskentelivät Fordin y.m. traktori- ja automobiilitehtaissa. Amerikalaiset työläiset suhtautuivat Neuvostoliiton proletaareihin mitä parhaiten ja yrittivät aina avustaa heitä.

Komennukseltaan palanneet työläiset tulevat työskentelemään uudessa traktoriverstaassa, joka pantiin käyntiin maaliskuun 1 päivänä.

Iskon näkökulmasta

Valko-Suomen hallitus saisi antaa huomattavan palkinnon ainakin parille Toronton suomalaiselle palvelustytölle. He ovat tehneet viimeaikoina valkoista isänmaataan tunnetuksi eri tavalla. Vieläpä tavalla, joka ei ole herättämättä kaikissa ajattelevissa ihmisissä syvää.inhoa ja suuttumusta.

Viime syyskesällä oli eräs Toronton suomalainen palvelustyttö jollakin tavalla äkämystynyt palveltaviinsä ja sotkenut ruokatarpeita mitä siivottomimmalla tavalla. Sen jälkeen oli koettanut piileskellä, mutta joutui kuitenkin tänä talvena kiinni ja sai äskettäin oikeudessa tuomion: kolme vuotta vankilaa ja rangaistuksen kärsittyään karkoitettavaksi maasta.

Nyt on taasen samassa kaupungissa paljastunut uusi suomalaisen palvelustytön tekemä "urotyö". Puheenaoleva tyttö oli jostakin suuttunut isäntäväkeensä ja kostaakseen oli sullonut paistettavan hanhen sisään likaiset housunsa, paistanut linnun ja kantanut sitten sen palveltaviensa eteen pöytään.

Molemmat tekoset ovat ruokottomimpia mitä ajatella saattaa, eikä suinkaan ole väärin jos heitä rangaistaan. Myöskin se panee ajattelemaan, että ihmiset, jotka tuollaisia temppuja tekevät, eivät enää ole täysijärkisten kirjoihin kuuluvia.

Jokaisen tässä maassa olevan palvelustytön pitäisi visusti karttaa tekemästä mitään ylläolevaan verrattaviakaan, sillä sellaisella toiminnalla ei suinkaan kenenkään mainetta nosteta. Mahdollisesti maassa olevat valkoiset ainekset ovat tuollaisista "sankaritöistä" mielissään, ehkäpä vahingonloisesti nauravatkin, että ompas ollut "kansalaisella" sitä kuuluisaa sisua, näyttää "kielisille" oikeaa kurssia. Mutta me, jotka tällekin mantereelle siirryttyämme taistelemme työtätekevien, niin palvelijattarien kuin muidenkin työläisten oikeuksien puolesta, siis omaksi ja luokkamme hyödyksi, inhoomme syvästi moisia edesottamisia. Ne eivät ole ihmisten tekoja, sellaisina kuin me ihmistä ymmärrämme.

Palvelijattarien tulisi ottaa asemansa parantaminen omaksi sydänasiakseen, koettamalla järjestäytymisen kautta parantaa olosuhteitaan ja järjestöjen voimalla pakoittaa "herrasväkensä" kohtelemaan myöskin palvelijattaria ihmisinä. Yhteenliittymisessä on niin Toronton kuin muidenkin Canadan kaupunkien palvelijattarien voima.

Useissa kaupungeissa on jo perustettu palvelijattarien osastoja ja allekirjoittanut yhdessä muiden järjestyneiden työläisten kanssa toivoo, että suomalaiset palvelustytöt liittyisivät näihin osastoihin mikäli sasti. Kun järjestöt on saatu kylliin voimakkaiksi, voidaan niiden avulla saada edes jonkinlaisia parannuksia aikaan yhä kurjistuvassa perhepalvelijoiden oloihin.

Sellaisten palvelustyttöjen, jotka hyväksyvät yllämainitut rivoat "taistelutavoikseen", on kuitenkin parasta pysyä poissa näistä oloista ja yleensä työväenliikkeessä, sillä meidän järjestömme eivät ole sellaisia, joissa opetetaan rivoutta ja valkoisten lotta-svärd-tapoja. Niissä työskennellään kaikkien rehellisten työläisten liittämiseksi yhteiseen taistelurintamaan kapitalistien ja korkeampaa kulttuurista tasoa kuin mitä porvarillinen järjestelmä voi tarjota.

Myöskin puhutaan, että suomalaiset palvelustyöt. varsinkin Montrealissa ja Torontossa, suurimmalla osaltaan viettävät sangen kevytkäistä elämää, kuluttaen rahansa kaikenlaisissa rivoauksissa, alen niistä "siistimpiä" hilliten pottelu.

Vaikka tämä kirjoituksemme leekin ulos näin "kivijalkana", siitä huolimatta toivoisimme, jokainen palvelustyttö, samoin muutkin, jotka samanlaiseen mään ei osallistuvat, pysähtyisi hetkeksi ajattelemaan sitä, minen kaltevalla pinnalla on lohtua johtaa. Jokaisen lisi käsittävän, että heräämisen joka varmasti tapahtuu tai myöhemmin — tulee olemaan tuskallinen, ja entisen elämän jäljet huomataan

Veljeydellä Lupporaara

SUOMESTA

TOV. AUGUST MAENPÄ

NAISTEN OSASTO

Ei meitä voida kieltää

Kirj. KARL LIEBKNECHT.

…tka meidät kielsitte,
…ntynyt ei työmme.
…kat voimakkaammin me
…eillämme lyömme.
…ostamme houritaan,
…matta taistellaan,
…i voida kieltää!

Ja jos me vaiti oisimme,
niin synnit suuret teidän
ne huutaisivat, niitä ei
voi estää tyrmät meidän.
Työt teidän, kurjuus köyhien
ja leivänpyynnöt lapsosten,
ei niitä voida kieltää.

…e oomme myrsky, hehku, me,
me oomme kansan tahto.
Kuin vetten syöksy ryntäämme,
on kiukkunne kuin vahto.
me oomme kostonhenki, mi
pois teidät vihdoin paiskaapi,
ei meitä voida kieltää!

Liiton Pohjois-Ont. osastoille

…toverit!

…stön puolesta täten teh-
…ni olkaisu, koska huoma-
…että neuvottelukokouksen ra-
…oli jäänyt yksi sihteeristön
…nimi pois, nim. Sofia Pietis-
…tuli vakituiseksi viisihenki-
…eristöön, — sekä se, että
…timum sihteeristöön tulee
…da palkoista: Timminsistä,
…a sekä Cobaltista valita yk-
…sekä ilmoittaa sihteeristöl-
…henkilö on valittu.

…oliittoon lähetystön lähet-
…mys oli niinikään lyhenne-
…rodossaan vähän vajanai-
…nen ehkä siitä, koska ra-
…kirjoitti kaksi henkilöä var-
…raporttierin siirtyessä pois
…kokouksen loppua. Raporttia
…si jäi ehkä huomioonotta-
…maava konventsionin pää-

…ehtajia osastonsa kokouk-
…staa lähetystön tarkoitus-
…ä että sen takana on usei-
…järjestöjä ettei se ole yksin
…jen järjestämä vaan että
…n kehoitetaan niitä rahal-
…ttamaan tätä lähetystöä; se-
…että kuin osasto kun edus-
…apun paikkakunnalle, tuo
…että on mahdollista nimitt-
…isen englanninkieltä taita-
…tajaksi lähetystöön, sen ni-
…tehtyään ilmoittaa siitä
…eristölle.

…koska ei ole vielä tullut mi-
…tään tästä asiasta kehoittai-
…tuttakin osastoa ottamaan
…huomioon sekä ryhtyä ra-
…kseen.

…stön puolesta.

Hilma Pietilä.

…sti Canadan pos-…ihallitukselle

…Montrealin työläisnaisten liit-
…ston naiset, päätimme koko-
…mme lähettää jyrkän vasta-
…Canadan postihallitukselle,
…on pidättänyt postioikeudet
…isten työläisnaisten viikko-
…Toveritarelta, joka ilmes-
…ldysvaltain puolella. Me
…e, että postioikeudet pa-
…n heti Toveritt…relle.

Heikkilä, puheenjohtaja.
…avikko, sihteeri.

…Burritt, Ont.

…aston kokouksessa 16 p.
…lisääntyi joukkomme taas
…jäsenellä. Keskustelimme
…kokouksen raportin joh-
…eista kysymyksistä. Puhu-
…lle toivoisimme saavamme
…joitain henkilöitä, sillä
…mme enempi kykenevii
…ja toimihenkilöitä.
…in lasten kesäkoulun, vaik-
…in kaksiviikkoiset, toivoi-
…aavamme paikkakunnallem-
…kesänä.
…ostotoiminta on koko vil
…kokouksiin osanotto on ol-
…hyvä kun ottaa pitkät
…nomioon.

…epäväjuhlaa vietimme
Ohjelmassa oli yhteis-
…ervehdyspuhe Laina Kolhi;
…ä M. Oikaraiselta ja toi-
…a ja Lassi Kolhilta; ker-
…ja lauluja useilta henki-
…en juhlat onnistuivat hy-
…ka juhlamerkkejä emme
…an vaikka tilasimme niitä.
…päivä on sitte näytöskap-
…nusta ohjelmaa. Naisjaos
…lupaili suorittaa myös-
…maa, että tulee sitä jos-
…kin, eikä aina vanhoilta.
…tulee kai juhlat päivällä
…Illaksi hyvä kappale.
…e vain jo siksi hyvää kaa-

…Ade Viheriälän hyväksi
…ympäristössä E. Koposen
…ä tuotti $28.15, jos-
…hän haluaa lausua lämp-
…tokset keräjälle ja lah-
…— Tummu.

Rosegrove, Ont.

Kylläpä oli taaskin ylätuvan ukko laittanut parhaimman myrskynsä 13 p. maalisk., jolloinka piti olla naisosaston kokous. Näyttää niin, kuin sekin ukko vastustaisi naisten kehityshommia, mutta siitä huolimatta oli joitakin innokkaimpia kerinnyt lähteä matkalle, toisten onnistuessa päästä kokouspaikalle, toisten taas oli pakko kääntyä takaisin ja jopa yöpyäkin välillä ennenkuin pääsivät kotia. Onni vain että ei ketään pahemmin paleltunut.

Mutta sisua kun ei naisilta puutu, päätettiin pitää kokous 18 maalisk. ja siinä onnistuimmekin. Tulimme myöskin kokouksessamme huomaamaan päivän merkityksen ja lauloimme aluksi Kansainvälisen. Pysyköön myöskin muistissamme Pariisin kommunaardien päivä.

Uusia jäseniä yhtyi osastoomme Mrs. Helena Heino, miss Ida Tuutijärvi ja Anna Auranen.

Valittiin väliaikainen organiseeraaja koska nykyinen on poistunut paikkakunnalta. Valituksi tuli Hilja Hiltunen.

Valittiin uudet nyrkkilehden toimittajat. Päätoimittajaksi Helena Heino ja toiseksi Ida Lindroos. Saimme myöskin kuulla, että Vapaus antaa tilaa naisten kirjoituksille vaikka kuinka paljon, ja kun on vielä kysymys naisten oman lehden perustamisesta Canadaan, niin koettakaapa nyt kaikki naiset tarkastaa kynävarastonne ja kirjoittakaa. Silloin saamme lehtemme monipuoliseksi ja mielyttäväksi.

Päätettiin ottaa osaa vappujuhlien valmistamiseen.

Keskusteltiin kehitysseuran henkilnherättämisestä kevään tullen.

Naistenpäiväjuhlat onnistuivat hyvin. Osanotto oli runsas näin kylmään aikaan.

Seuraava naisosaston kokous on T. Leskisellä 10 p. huhtikuuta kello 1 päivällä. Uudet jäsenet toverillisesti tervetulleita. — A. W.

Finland, Ont.

Meillä oli Tn. liiton osaston kokous 11 päivä maalisk. toveritar M. Rannan talolla. Ennen kokouksen alkamista mentiin ulos ja napattiin kuva naisliiton jäsenistä vaan ikävä kun ei ollut kaikki jäsenet paikalla. Sitten organiseeraaja avasi kokouksen. Uusia jäseniä yhtyi osastoon Katri Pietilä ja Mirjam Puroinen. Lausumme tervetulleeksi.

Luettiin sihteeristön pöytäkirja, josta ilmeni, että ovat menetelleet omavaltaisesti nuorisokurssirahasta kanssa ja se aiheutti vilkkaan keskustelun. Enemmistö paheksui sitä kun nuorisokurssirahastoa käytetään muihin asioihin, sillä nuorison kasvatus työväenluokan eteen päin viemisen hyväksi on tärkeä asia.

Myös keskustelimme naisedustajan lähettämisestä Venäjälle ja siitä myös olimme enemmistönä vastustavalla kannalla. Sillä raskasta on tänä aikana saada kootuksi varoja, vaikka se olisi hyödyttäväkin naisille.

Myös keskustelimme työläisnaisten lehden perustamisesta Canadaan, ja oltiin sitä mieltä, että se olisi suuresta merkityksestä saada mielipiteitään vaihtaa oman lehden kautta täällä Canadassakin.

Täällä vietettiin naistenpäivää 8 p. tätä maalisk., vaan ikävä kyllä kun oli kovin vähän ohjelmaa, joitain numeroita vain. Nuorisolla on kova into tanssia ja miksei nuoret saa iloita, mutta olisi hauskaa että antaisivat vakavampaakin ohjelmaa. Sillä että vanhempi väki jättää työväenliikkeen ja nuoret ottaa paikansa vastuksista huolimatta. Silloin sitä saavutetaan se päämäärä kun yhdessä toimitaan. Kevättervehdys kaikille työväenlehden lukijoille! Toivoo se valittu

E. K. K.

Tilatkaa Vapaus

Red Deer'in alueelta

Niin, nyt ollaan puolivälissä maaliskuuta ja talvi vain yhä jatkuu ja lämpömittari on 10 astetta alle nollan taas tänä aamuna. Maanviljelijä jo toivoisi, että lumi sulaisi pois kun sitä on vielä koko paljon, ollen tiet monta jalkaa paksusti kinoksissa.

Naisjaosto on ollut vilkkaassa toiminnassa koko talven, vaikka talvi on ollut hyvin luminen ja matka on pitkä toisilla naisilla haalille. Kokous oli maaliskuun 16 päivä, osanotto keskusteluihin oli hyvä ja asioita oli paljon. Näki että naiset ovat innostuneita asiaan ja siellä on paikka jossa voit tuoda ajatuksesi ilmi mitä kotona olet ajatellut tästä yhteiskunnan nurinkurisuudesta ja millä voitaisiin saada korjauksia.

Jotkut miehet sanovat, että mitä ne naiset ovat saaneet aikaan kun heillä on ollut naisjaosto? No, jos haluatte tietää, niin tulkaa kokoukseen ja me naiset voimme tehdä teille raportin, jos vain pyydätte, sillä asiat on siellä lailla, että emme häpeä sitä tuoda ilmi. Ja kysymme: jos te olette toimineet itse senkään vertaa? Ja on jotkut miehet sanoneet että naiset hommaa siellä "sotaa" miehiä vastaan! Ei, miehet, sinne päinkään. Päinvastoin, olemme halukkaita olemaan teille turvana ja ystävänä, jos vaan ette te miehet hommaa "sotaa" naisia vastaan ja ala meitä alas polkemaan, vaan annatte vapauden naisille käydä kokouksissa edes kerta kuussa.

Tästä lähtien alkaa naiset ottamaan 10 sentin jäsenmaksun kuussa. Ja määräys on tullut ylhäältä että jos jäsen ei kävi kertaa kolmessa kuussa kokouksessa, niin se jää pois jäsenyydestä jos ei hänellä ole mitään pätevää syytä poissaoloonsa. Siis kaikki jotka haluavat olla naisjaoston jäsenenä, niin tulkaa huhtikuun kolmas sunnuntai kokoukseen. Siitä alkaen alkaa täsmällisyys, sillä kesällä voi ajaa kaaralla.

Täällä on Albertan alueen sihteeristö laittanut nimenkeräyslistoja vanhuudeneläkelain korjaamista varten, sillä nyt vaaditaan eläkettä 60 vuotta täyttäneille, sen sijaan että se nyt on 70 v. Ja että nyt vaaditaan dollari päivää kohden. Täällä jo Miina Johnson on kerännyt yhden kerran haalilla ja sai koko paljon nimiä. Kyllä siinä vaatimuksen mukan tulisi hallitukselle maksamista ja huolta. Vaan ottakaa huomioon, että voiko 60-vuotias ihminen enää saada työtä ja tehdä sitä niin kiivaasti kuin sitä nykypäivinä vaaditaan. Ei tietenkään, vanhus ei enään kelpaa kellekään, saa kuolla nälkään, ja ei montakaan työläistä elä edes 70 vuotiaaksi. Ja koska hallitus voi panna miljoonia sotavarusteluun niin on se pakoitettu panemaan toimeen tämän vakuutuksen jos vain kansa painaa päälle ja vaatii. Jotkut ovat niin tyhmiä, että pelkäävät kuin ruttoa tätä vanhuudeneläkelistaa. Pelkäävät että he joutuvat polseviikkien listalle!.

Meillä oli myös aloite lasten kesäkämppäyksestä, että pannaan toimeen ensi kesänä. Nyt tulisi hommata rahaa siihen ja ottaa selvää mistä saataisiin ohjaaja. Kyllä lapset ovat varmasti innokkaita kun pääsevät järven rantaa. Toivoisin asian hyvin edistyvän.

Naiset luovuttivat 5 dollaria Farbyn matkakuluihin ja 5 dollaria Young Workerille.

Oli myöskin keskustelua, että jos ruvettaisiin hommaaman Canadaan naisten lehteä, sillä se on pantu alulle idässä. Vaan me olimme sitä mieltä, että meillä on kyllin työläisten lehtiä. Tulisi aina vain pahemmaksi se alituinen avunpyyntö.

Lähetimme protestin "Toveritar" lehden postioikeuskiellon johdosta National Revenue Departmentille, jossa Canadan yleinen postimestari sanoi olevan syyn.

Jos kaikki osastot ja naisjaostot lähettäisivät protestin, ja myös yksityiset, niin varmaa olisi, että Toveritar vielä olisi meillä. Vaan naiset ovat hyvin laimeita siinä asiassa, ja kommunistiosastot ei nosta korviaankaan, että protesteeraisivat naisten kanssa yhdessä. Eihän se ole miesten "virka", että naisia avustaa tällaisissa asioissa, ainakin näyttää tähän asti siltä. Lähettäkää heti protesti Toverittaren puolesta. Osoite on: National Revenue Dept., Ottawa.

Ja jos nyt, kun odotamme sitä, me naiset rupeamme tilaamaan Vapaus-lehden tiistainnumeroa, jossa tullaan naisten kirjoitukset julkaisemaan. Myös pitäisi naisten siihen kirjoittaa. Olkaa hyvät naiset myös Yhdysvaltain puolella ja kirjoittakaa Vapaus-lehteen siihen naisten osastoon, ja me myös kirjoitamme Toverliin, että saisimme toisen toisiltamme tietoja. Minua on pyydetty kysymään Vapaus-lehdeltä, että paljonko olisi hinta siitä naisten numerosta vuodessa eli puoli vuotta ja jos Vapaus sitä rupeaisi toimittamaan. Sillä autamme sitten lehteä, sen sijaan että panemme alulle uuden lehden.

Sairauttakin on paikkakunnallamme ollut. Mrs. Voima on hyvin heikkona. On ollut jo kaksi kuukautta sairaalassa, mutta oli viikon välillä kotonaan. Henry Lund on myöskin sairaana kotonaan. Kuolema myöskin vieraili, vieden mukanaan Herman Talson-nimisen iäkkään miehen. Hän kuoli 17 pnä maaliskuuta poikansa Henry Talson luona. — Piirsi Helga.

•

Ylläolevassa kirjeessä olevan kohdan johdosta, jossa kirjeenvaihtajatoveritar kysyy Vapauden tiistai-numeron tilausmaksua, pyytää toimitus sanoa, että aikaisemmin ei lehdellemme ole mainitusta asiasta tullut kyselyjä, joten siitä selkasta ei ole mitään päätöstä olemassa.

Toiselta puolen riippuu lehtemme erikoisena tiistai-numerona tilaaminen siitä voivatko suomalaiset naisosastot saada hankettaan uuden naislehden suhteen sellaiseen ratkaisuun, että lehti saadaan ilmestymään. Toimitus luulee, että tiistai-numeron yksityisenä tilaaminen voidaan päättää avsta sitten kuin naiset ovat päättäneet lopullisesti lehdestään. Ja kaipa päätös siitä tulenee piankin. Siihen saakka on vain odotettava. Ja odotellessa voidaan tilata lehteämme tavallisena painoksena, sillä tilausmaksumme ovat verrattain alhaiset, joten ei sen luulisi olevan kovin suurena esteenä.

Sudburyn alueen työväenjärjestöjen neuvottelukokous

ARVOSTELI NAISLÄHETYSTÖN NEUVOSTOLIITTOON LÄHETTÄMISTA TÄLLÄ HETKELLÄ EPÄKÄYTÄNNÖLLISEKSI

Nyttemmin valmistuneen pöytäkirjan mukaan selostetaan maalisk. 9 pnä Sudburyssa pidetyn Sudburyn piirin työväenjärjestöjen neuvottelukokousta seuraavaan tapaan:

Kokouksen oli kutsunut kommunistipuolueen piriorganiseeraaja puolueen naisjaoston nimessä. Piriorganiseeraaja M. Parker avasi kokouksen ja nimittiin hän puheenjohtajaksi sekä tulkiksi. Sihteeriksi valittiin S. Hotti.

Runsas edustus kokouksessa

Neuvottelukokoukseen olivat allamainitut järjestöt lähettäneet edustajansa: Työläisnaisten liiton Sudburyn osasto 5 edustajaa; Voimistelu- ja urheiluseura "Kisa" 2; Suomalaisen järjestön Sudburyn osasto 2; Sudburyn palvelijatarayhdistys 2; kommunistipuolueen naisdepartmentti 1; Ukrainalainen naisosasto 1; Sudburyn komm. nuorisosasto 2; kalvostyöläisten unio 1; Whitefishin, Worthingtonin, Wanupin ja Garsonin työläisnaisosastot kukin 1; Beaver Laken, Soon ja Creighton Minen työläisnaisosastot kukin 2 ja Long Laken työläisnaisosasto 3 edustajaa.

Laaja keskustelu piriorganiseeraajan alustuksen perusteella

Kommunistipuolueen piriorganiseeraaja Parker lyhyesti selitti neuvottelun tarkoitusta, joka koski työläisnaisten lähetystön lähettämistä Neuvostoliittoon. Asjasta käytiin laaja keskustelu, jonka kuluessa luettiin Canadan työläisnaisliiton Sudburyn sihteeristön esitys asiassa.

Naissihteeristön päätöslause hyväksyttiin

Päätöslauselma oli seuraava:

"Koska Canadan työläisnaisliiton Sudburyn piirin toimeenpaneva komitea on jo käsitellyt kysymystä ja siitä myöskin on keskusteltu meidän paikallisessa työkokouksessamme helmik. 10 pnä 1930, esiintyen se käsitys, että tilapäiselle toimeenpanevalle komitealle Torontoon ehdotetaan, että mitään lähetystöä ei lähetettäisi Neuvostoliittoon nykyhetkellä, mutta että ryhdyttäisiin toimenpiteisiin Canadan työläisnaisten liiton uudelleen järjestämiseksi, olkoon sentähden päätettynä:

1) Että lähin päämäärämme tulee olla toimenpiteen alullepaneminen naisten konventsionin kutsumiseksi Canadan työläisnaisliikkeen vakiinnuttamiseksi;

2) että olemassaolevat työläisnaisten paikalliset osastot olisi aloitettava ryntäys varojen kokoamiseksi tähän tarkoitukseen. Esitämme että alueilla missä työläisnaisten osastot ovat paremmin järjestyneet alettaisiin rahastoryntäys tarkoitusta varten niin että voisimme tukea heikompia piirejä. Tällä tavalla saataisiin konventsioniin hyvä edustus.

3) että hanke naislähetystön valitsemisesta ja lähettämisestä Neuvostoliittoon jätettäisiin tälle konventsionille ja että konventsioni harkitsee organisatsioni-kielelliset ja muut tärkeät kysymykset, jotka ovat työläisnaisliikkeen edessä.

4) että Canadan työläisnaisliiton osastot lausuvat ajatuksensa "The Woman Workerin" uudelleen perustamisesta ja panevat alulle lehden perustamisen suomalaisille työläisnaisille. Olkoon edelleen päätettynä, että väliaikaista toimeenpanevaa komiteaa kehoitetaan ottamaan tämän päätöslauseen käsiteltäväksi heti ensimäisessä kokouksessaan, jos mahdollista, ja ryhtymään työskentelemään tämän suunnitelman toteuttamiseksi sekä kokoamaan varoja edellämainittuihin tarkoituksiin.

Olkoon myös päätettynä, että jäljennös tästä päätöksestä lähetetään kommunistipuolueen naisdepartmentille ja Canadan työläisnaisten liiton väliaikaiselle toimeenpanevalle komitealle.

Canadan työläisnaisten liiton Sudburyn piirin toimeenpaneva komitea."

Ylläoleva päätösehdotus hyväksyttiin 26 äänellä 4 vastaan, jotka neljä ääntä annettiin Toronton konferenssin päätöslauseen puolesta, jossa kannatetaan lähetystön lähettämistä Neuvostoliittoon huhtikuun aikana.

•

Huolimatta yllämainitusta neuvottelukokouksen päätöksestä, jossa kokouksessa koko alueen naisosastot olivat edustettuna, pitää kommunistipuolueen viidennen piirin piirikomitea edelleenkin lähetystön lähettämistä juuri tällä hetkellä tärkeänä, minkä vuoksi se on kääntynyt naisosastojen puoleen seuraavalla vetoomuksella:

Kaikille työläisnaisten liiton osastoille ja niiden jäsenille Keski-Ontariossa

Kunnon toverit!

Koska Canadan työläisnaisten lähetystö lähtee Neuvostoliittoon toennäköisesti pian, saapuakseen sinne Vappu-juhliin, kehoitamme työläisnaisten liiton osastoja ja niiden jäseniä kaikilla paikkakunnilla kiirehtimään avustuksen keräämisessä lähetystön matkakustannuksia varten. Samalla kehotamme tovereita eri paikkakunnilla asettamaan ehdokkaan mainitun lähetystön jäseneksi. Kertyneet varat ja tieto asetettujen ehdokkaiden nimistä ovat lähetettävät mahdollisimman pian kommunistipuolueen viidennen piirin toimeenpanevalle komitealle osotteella: M. Parker, Box 754, Sudbury, Ont.

Milt'ei kaikista maista ovat työläisnaiset lähettäneet lähetystönsä veljeilemään ja tutustumaan elämään ja olosuhteisiin työläisten ja talonpoikain ainoassa valtiossa — Neuvostoliitossa. Palattuaan ovat lähetystöt ja niiden jäsenet olleet tilaisuudessa kuvaamaan työläisten ja erityisten työläisnaisten asemaa ja olosuhteita Neuvostoliitossa ja vertaamaan niitä kapitalistisiin maiden olosuhteisiin sekä kumoamaan ne valheelliset kuvaukset ja tiedot, joita kapitalistien ja työläisten harhaanjohtajien sanomalehdistössä on levitetty Neuvostoliiton oloista. Kaikella tällä työllä on ollut erittäin suuri poliittinen ja valistuksellinen merkitys.

Koska Canadan työläisnaiset elvät ole vielä tähän mennessä edustajiensa kautta tutustuneet Neuvostoliiton oloihin ja koska Neuvostoliiton taloudellisen elämän viisivuotinen rakennussuunnitelma on parhaillaan toteutettavana, niin on erittäin tärkeätä, että Canadan työläisnaiset edustajiensa kautta tutustuvat asioihin ja elämään Neuvostoliitossa, ollakseen kykenevämpiä puolustamaan Neuvostoliittoa niitä hyökkäyksiä ja sodanvalmisteluita vastaan, joita nykyään ja tulevaisuudessakin tullaan kohdistamaan työläisten ja talonpoikain alnoata "isänmaata" vastaan.

Näiden syiden takia on työläisnaisten lähetystön Neuvostoliittoon lähettämisellä tärkeä poliittinen merkitys, mistä syystä kehoitamme työläisnaisia kaikilla paikkakunnilla ponnistelemaan parhaansa mukaan, jotta lähetystöyritys onnistuisi parhaalla mahdollisella tavalla.

Sudbury, Ont. maalisk. 20 p. 1930

Canadan Kommunistipuolueen
Viidennen piirin
Naisjaosto.

Tehkäämme tehtävämme

On olemassa rajaton määrä tehtäviä, joita kehityksen pakkolaki jatkuvasti asettaa eteemme. Ei velvollisuuksina ja uhraantuvaisuutena, vaan pakkona ja välttämättömyytenä; ei tunteina ja haaveina, vaan elämän jokapäiväisinä tosiasioina luokkayhteiskunnan rajoittamattomien tarkoituksien hyväksi, jotka uhkaavina on edessämme vaatien ratkaisuamme.

Ratkaisemmeko asiat oikein työväenluokan eduksi, riippuu siitä missä määrin tunnemme yhteiskunnallisia asioita. Tietämättömissä piireissä hyvät tarkoitukset palvelevat poikkeuksetta huonoa asiaa, jotavastoin tietoisissa joukoissa mitätönkin asia muuttuu valistuksen palvelukseen.

Nykyinen yhteiskunta ei harjoita työväenluokan valistustyötä, se ei sääli ketään, ei nuorta, ei vanhaa, ei raajarikkoa, ei miestä ei naista, jotka kuuluvat proletariaattiin, eikä mitään joka on inhimillistä, sillä sen olemassaolo perustuu ryöstöön ja sortoon; sen edessä kaikki entisyys, nainen, koti ja perhe muodostuu sekavaksi massaksi, joista se imee elinvoimaisuuden huippukerroksien hyväksi. Meidän on itse opittava kokemuksiemme koulussa työväenluokalle oikeita taistelutapoja, ahkerasti uurastettava niiden hyväksi, oppia ja opettaa omista ja toisten kokemuksista, laajentaa näköpiiriämme käsittämään työväenluokan tarpeet maailman laajuisessa mittakaavassa. Sieltä löydämme eteemme tuleville kysymyksille oikean ratkaisun.

Sen vuoksi ilolla tervehdittäköön Vapauden naisten sivua. Nyt olemme saaneet tilaisuuden kehittää oppiamme laajempien joukkojen keskuudessa, muokata ne sellaisiksi, että se kestää kokeet tulevissa taisteluissa ja että se saa laajojen työläisjoukkojen kannatuksen. Nyt jokaisen työläisnaisen tehtävä olkoon tarttua kynään ja jatkuvasti selostaa kysymyksiä, joita on edessämme. Tehkäämme naisten sivu Vapaudessa rattoisaksi, mielenkiintoiseksi ja opettavaksi, palvelemaan tunnollisesti sen tehtävän mihin se on tarkoitettu.

Tämän nyt aluksi ja seuraavaksi kirjoittajaksi haastan toveritar Mari Johnsonin Beaver Lakelta ja tov. Olga Kankaan Montrealista.

Hilja Kratz.

Liisa

Hän oli syntynyt Suomessa eräässä metsäkylässä. Vanhempansa olivat vuokranneet erään talon tuvasta yhden nurkan, jossa Liisa sai viettää lapsuutensa päivät. Kun hän täytti sitten seitsemän vuotta, sai hän lapsista vanhimpana lähteä itse hankkimaan elatuksensa. Niinpä hän joutuikin eräälle "armolliselle" emännälle lapsia hoitamaan. Tehtävästään sai Liisa palkkioksi ruuan ja kehnot vaatteet. Näin tuo lapsi hoiteli talollisten lapsia kymmenvuotiaaksi saakka, jonka jälkeen hänet "ylennettiin" palkkapiiaksi. Nyt hän täytyi alkaa hoitamaan karjaa ja tekemään kaikkea raskasta työtä, joten hän sen vaikutuksesta jäi kooltaan pieneksi ja hennoksi.

Viisitoistavuotiaana jätti hän nuo takamaat ja lähti eräseen tehdaskaupunkiin. Äiti oli häntä saattamassa asemalle ja toivotti lähtiessä onnea, sanoen: Pidä aina jumala mielessäsi. — Liisa lupasi vaistomaisesti.

Saavuttuaan kaupunkiin, sai hän työpaikan tehtaaseen ja oli onnellinen, sillä hän tunsi ikäänkuin olevansa oma herransa, eikä enää toisten orja.

Viisi vuotta on kulunut yksitoikkoisessa raadannassa tehtaassa. Nyt näemme Liisan morsiamena reippaan työläisnuorukaisen rinnalla. Molemmat ovat yhtyneet työväenjärjestöihin, taistelemaan itselleen ja osatovereilleen oikeuksia. Liisaltakin on itseopiskelun kautta uskonnolliset harhat karisseet ja tilalle astunut suuren ja kauniin päämäärän, sosialismin voiton saavuttaminen. Tämän päämäärän hyväksi molemmat, niin Liisa kuin myöskin hänen miehensä, uhrasivat kaiken vapaa-aikansa.

Vuosia oli kulunut, kunnes heitä kohtasi isku. Eräässä kokouksessa pitämänsä puheen johdosta eroitettiin Liisan mies työstä ilman minkäänlaisia muodollisuuksia. Isku oli raskas, sillä perheeseen kuului jo kolme lasta. Kuitenkin olivat he työssä ollessaan saaneet vatsoiltaan varastettua sen verran rahaa kassaan, että mies voi lähteä Amerikaan onneaan koettamaan, jonne hän toivoi pian vievänsä perheensäkin. Mies lähti siis valtameren taakse ja Liisa lapsineen muutti maalle, missä elanto tuli jonkunverran halvemmaksi. Ikävä heillä kaikilla erotessa oli, mutta minkäpä sille teki. Kapitalistinen järjestelmä kun kertakaikkiaan määräsi heidät toisistaan eroon, niin siihen oli tyydyttävä, vaikka se koskikin sydämeen niin kipeästi.

Isä pääsi onnellisesti perille ja pääsi työhön eräässeen rautakaivantoon. Ei ehtinyt kuitenkaan olla työssä täyttä kuukauttakaan, kun murskautui kuoliaaksi kaivosonnettomuudessa.

Tieto miehensä kuolemasta järkytti Liisan siinä määrin, että oli menettää järkensä. Kun hän sitten kärsimästään tuskasta tointui tiesi hän tehtävänsä äitinä entistä paremmin. Hän vannoutui kasvattamaan lapsistaan ja ympäristönsä nuorista sitä armeijaa, joka kerran murskaa riistomahdin. Niinpä talojen palvelijat kokoontuivat usein iltaisin Liisan mökille, huolimatta isäntäväkiensä jyrkistä kielloista, jossa Liisa sitten heitä johdatti luokkatietoisuuden tielle.

Tuli sitten aika, että tilanne Suomessa oli kehittynyt siihen pisteeseen, että työläisten oli tartuttava ase käteen puolustamaan oikeuksiaan. Silloin astui suuri joukko Liisan oppilaita punakaartin riveihin taistelemaan sortajia vastaan. Heihin liittyi luonnollisesti myöskin Liisan molemmat pojat, Aarne 19 vuotias ja Valentin 17 vuotias.

Kansalaissodan päätyttyä palasi Aarne rintamalta takaisin lievästi haavoittuneena, mutta Valentin nääntyi nälkään Tammisaaressa. Tätä ei paljon kärsinyt Liisa enää voinut kestää, vaan murtui hautaan. Hänen viimeiset sanansa jälelle jääneelle pojalleen ja häntä katsomaan saapuneille naapureille olivat: Olkaa aina uskolliset luokallenne! — (Worthingtonin työläisnaisten "Kipinä").

Elämän kasvot

Kaksi silmää!

Niistä tirkisteli salaa
kaukainen Unelma.
Se luuli olevansa salassa...
Kun se huomasi
tulleensa ilmi,
pakeni se hymyjen taa,
mutta palasi pian takaisin — —
Sillä se oli utelias.

Se Unelma joutui vangiksi!

Kaksi silmää!

Niistä katsoi avoimesti
lempivä Hellyys.
Se tahtoi kaikkensa antaa...
Kun se huomasi
ymmärtämystä,
tuli se lähemmäksi
ja suli kirkkaisiin kyyneliin — —
Sillä se oli onnellinen.

Se Hyvyys antoi kaikkensa!

Kaksi silmää!

Niitä sumensi kyynelten sumu,
Pettymyksen suru.
Se riutui kalvavassa ikävässä...
Kun se huomasi
pilkan ja valheen
häneltä, joka lähti,
tyrehtyivät sen kyyneleet — —
Sillä se oli ylpeä.

Se Pettymys näki elämän kasvot!

Kaunis esimerkki nuorille ja terveille tovereille

Koska meiltä usein tahtoo vaivata velttous kokouksissa käymisen, ja vielä enemmän muun toiminnan suhteen, niin haluaisin sanoa muutaman sanan tässä meidän naisten osastossa kahdesta toverittaresta jotka ottivat osaa viimeisen Keski-Ontarion alueen neuvottelukokoukseen. Toinen heistä oli valkeasti sairaana, mutta asia oli hänelle sydämenasiana eikä mikään, ei matkan pituuskaan, saanut häntä jäämään pois kokouksesta. Hän oli aivan kuin joukkomme sieluna. Miten opettavaisia olivatkaan ne puheenvuorot, jotka hän käytti. Vieläpä hän piti puheenkin illalla juhlassamme, jota jokainen kuunteli henkeään pidättäen ja luulenpa että jokainen kuulijoista huomasi, että tuossa päältäpäin kuihtuneen näköisessä toverittaressa asui suuri ja jalo sydän. Sydän jolle ei mikään maailmassa ole rakkaampi kuin luokkataistelu ja joukkoja tietoiseksi kehittäminen.

Toinen esimerkiksi kelpaava toveritar oli Beaver Laken edustaja. Hän on menettänyt näkönsä, mutta se ei ollut saanut häntä jäämään pois taisteluarenalta. Hänenkin puheenvuoroistaan kumpusi se innostuksen tuli, joka paloi hänen sydämessään asiallemme. Ja voinpa sanoa teille, että hänelle olivat luokkarajat selvempänä kuin monelle, jolla on kaksi tervettä silmää joilla voi asioita seurata.

Elvät nämä toverittaret valittaneet vaivojaan, jota, ikävä kyllä usein kuulee terveiden tekevän. Olkein liikutuksella seurasi heidän innostustaan. Ja minä ajattelin, että jos meidän keskuudessamme olisi tapana jakaa kultamitalleja, tai koristaa laakeriseppeleillä taistelijain otsia, niin nämä toverittaret ainakin olisivat sen ansainneet. mutta koska ei meillä ole sellainen tapana ja enkä usko näiden toverittarien kunnianosoituksia kaipaavan, niin lopetan kirjoituksen toivossa, että saisimme nähdä nämä toveritaret kauan joukossamme. Sillä juuri heidän kaltaisiaan me tarvitsemme taistelussa riistäjämme vastaan. Ja olkoon heidän antamansa esimerkki innostamassa ja herättämässä niitä, jotka oman mukavuutensa ja huvinsa takia usein jättävät työväen yhteisen asian. Sillä luokkataistelua ei käydä huvin vuoksi. Ja joka vaan seuran takia mukaan liittyy, hän usein myöskin pettyy. Sen tähden tulkoon työväenliikkeen eteenpäinvieminen meille jokaiselle elämämme kalliimmaksi. Alkoon olla tiellämme sellaisia esteitä, joka meidät syrjään heittää. — H. M.

J. K. — Koski Martta, kirjoitapa vuorostasi ja haasta sitte taas toisia, että saataisiin tämä meidän naisten osasto oikein vilkkaaksi.

Väkijuomapahe

Paljon on ollut kirjoituksia, keskustelua ja alustuksia väkijuomapaheesta naisliiton kokouksissa. Olemme saaneet yksimielisen käsitteen, että väkijuomapahe on yksi turmiollisin pahe työläisten keskuudessa. Se turmelee ja tylsistyttää sekä henkisesti että aineellisesti. Olemme kokeneina nähneet tämän paheen uhreja. Se hävittää kotoja, tuo erimielisyyttä ja riitaa perheisiin. Särkee kodin onnen. On työläisäitejä, jotka huokaavat tämän paheen uhrina, peljäten millä tuulella lasten isä taas tulee kotiin, särkeekö huonekalut ja astiat kauhealla sisunpurauksella, josta perhe on syytön. On perheenisiä, jotka suorastaan tilillä menevät koiratorppiin ja tuhlaavat koko kahden viikon tiön. Äiti saa huolehtia kotona ja vieläpä pyytää tuttaviltaan lainaa, että saisi ostaa ruokaa. sillä uutta velkaa kaupoista ei anneta ennenkuin entisen suorittaa. Lapset ei ole sillä ravittuja jos isä juo.

Harvoin juoppovanhemmilla on terveitä lapsia. Heissä ilmenee katkenlaisia heikkouksia ja tauteja. Lääkärin ensimäinen kysymys tutkittuaan juoppo-vanhempien lapsen: "Onko isä juoppo?" Joten äiti saa arvata mistä tauti johtuu, vaikka "äidin tunne" arkailee ja velvoittaa peittämään julkisuudelta, että hänen lapsi on väkijuomapaheen uhri, koettaen uhrata kaikkensa vapauttaakseen lasta tästä perinnöllisestä paheesta.

Yksi halveksittava pahe on kun nykyajan viinapetlarit kesäaikana kuljettavat viinaa sivuperukoille juhlatilaisuuksiin, tietäen, että siellä se petlaus menestyy hyvin kun virkavaltaa ei ole saatavissa. Näin ollen saavat farmarit, kuten Long Laken j.n.e., perukoilla syyt päällensä, vaikka ovat hyvinkin siistiä ihmisiä eivätkä kannata viinan petlausta. Kuulee usein sanottavan että ne farmiperukan haalit eivät ole muuta kuin paheen pesiä. Siellä on enempi puoli väestä juovuksissa ja viimein tapellaan verissä päin. Niin ollen saavat syyttömät syyt päälleen toisten perukkain keinottelijain tähden.

Niin ikävää kuin onkin, meidän nuoret naiset ovat harjoittelemassa tätä pahetta nuorten miesten kanssa. Ensiksi ottaen ryypyn pari ja ennen pitkää on väkijuomien uhri. Väkijuoman kanssa ei pitäisi alkaa leikittelemään.

Väkijuomapahetta ei voi kokonaan hävittää, mutta paljon sitä ehkäistä, tekemällä kasvatustyötä nuorison keskuudessa, selostamalla tämän paheen turmiollista puolta sekä itse olla etupäässä esimerkkinä.

Koska naisosaston kokouksessa velvoitettiin haastamaan, niin haastan Selma Niemeläisen kirjoittaan Selma Niemeläisen Creighton Minella kirjoittamaan naisten osastoon. — M. M.

Juttua Montrealista

Soon nyt sillä tavalla, jotta minä sain ensimääseksi haasteen tuora juuri näitä Montrealin piikaflikkojen viraallisia ja muitakin tohinoota tässä Vapauden naisten osastossa.

Viimeisessä täysi-istunnossa tehtihin sellaanen päätös jotta haastamalla piretähän meirän asijat tiettyn

RAHAA SUOMEEN

Kurssi Suomen M:kkaa

39.20

Canadan Dollarista

Lähetyskulut:

40c lähetyksistä $5 $20.00, 60 lähetyksistä $20.00—$49.99, 80 lähetyksistä $50.00—$79.99 ja $1.00 lähetyksistä $80.00—$100.00 sekä 50c jokaiselta seuraavalta alkavalta sadalta dollarilta.

Sähkösanomalähetyksistä ovat lähetyskulut $3.50 lähetykseltä.

Suomen rahaa ostetaan. Kurssi $2.45 sadasta Smksta.

Tehkää lähetykset osotteella:

VAPAUS,
Box 69, SUDBURY, Ont.
Laivapilettejä myydään.
Tiedustakaa pitettiasioita

Vapaudelle ottavat rahavälityksiä vastaan myöskin:

VAPAUS
PORT ARTHUR BRANCH
316 Bay Street,
Port Arthur, Ontario

VAPAUS MONTREAL BRANCH
1196 St. Antoine St.,
Montreal, Que.

AARO KIVINEN
Kirkland Lake, Ont.

JOHN VUORI
South Porcupine, Ont.

CHARLES HAAPANEN,
Osuuskauppa, Timmins, Ont.

JOHN WIRTA,
957 Broadview Ave., Toronto, Ont

DAVID HELIN,
eri paikkakunnilla Keski-Ontariossa

Työläisäidit ja työtätekevät naiset

Elämme työväenluokalle raskasta aikaa. Kapitalistit ovat heittäneet tuhannet ja taas tuhannet työläisisät ja -äidit kadulle taistelemaan kuukausimääriä nälässä ja puutteessa. Porvaristo, sensijaan, että se koettaisi nykyistä tilannetta saada paremmaksi, lojittaa vainuhmaa valtansa. Työtätekevän asemasta. Työläisäitiä saa viedä viimeisenkin vaateriekaleen penttilaitokseen sandakseen heikoille, lapsilleen jotain syötävää. Samaan aikaan suunnittelee porvaristo lisää militarismia kouluissa. Nämä ovat niitä nykyisen sivistyksen kukkasia.

Porvaristo ei ymmärrä miltä tuntuu lähteä kouluun saamatta vatsansa täytteeksi yhtään suupalaa ruokaa, istua koulun penkillä useita tunteja ja sitten tulla kotiin jossa ei ole mitään ravintoa. Porvarilliset sanomalehdet ilmoittavat, että jälleen on joku nuorukainen hirttänyt itsensä. Mutta ne eivät älyä, että tuolla nuorukaisella on ollut kova kamppailu nälkäkuoleman kanssa ennenkun on voinut riistää itseltään hengen.

Sen omat jäsenet ovat kyllaiset eikä se tahdokaan muuta ymmärtää. Karjatalouskerrat kokoontuvat vuosittain keskustelemaan karjataloudestaan ja tulevat siihen tulokseen, että hyvällä ruokinnalla saadaan hyviä tuloksia, mutta työväenluokan äiteihin ja lapsiin ei se kohdista vähäistäkään huomiota.

Koulu- ja nuoruusiässä, olevat lapset saavat ahertaa jossain heille aivan sopimattomassa työssä, nälkäisinä ja heikkoina. Lasten ja naisten työ on halpaa ja haluttua ja heitä voi kohdella huonommin kuin orjia. Naisyy suurimmaksi osaksi eivät tunne yhteiskunnallista asemaansa. He eivät kaikki vielä tunne yhteenliittymisen merkitystä. Jos he sen tuntisivat, ei heidän eikä heidän lastensa silloin tarvitsisi alistua kapitalistien orjaksi.

Työläisäidit ja työtätekevät naiset, jo on aika nousta ja ymmärtää, että meille kuuluvat myös ihmisoikeudet. Kukaan ei työläisäitiä eikä lapsia auta, jos ei työläisnainen itse opi ymmärtämään ihmisoikeuttaan. Hänen on sen saavuttaakseen yhdyttävä toisten työläisten kanssa tarkkailemaan yleismaailmallista tilannetta ja luettava työläisten omia sanomalehtiä ja yhdyttävä toiminnaan työväenjärjestöissä yhteisen päämäärän saavuttamiseksi. Silloin joudutamme sen ajan lähestymistä jossa ei työläistä paina työttömyyden kirous, jossa hänen lapsensa saavat kouluijässä ollessaan käyttää aikansa opiskeluun, jossa itse työläisäiti vanhuuden eläkkeen turvissa saa nauttia töittensä hedelmistä, silloin saavutamme työtätekevien vallan.

Ritva.

Blairmore, Alta.

Talven kylmät viimat on taasen voitettu, kevään voimaa huokuu luonto, iloon herää elävään mieli, alaspainuneet päät nousee, ryhdytään kevään toimintaan.

Naisliittomme kokous oli 12 p. maalisk., kuten tavallista kaksi kertaa kuussa. Saimme myöskin kaksi uutta jäsentä: Lili North ja Seedi Järvi. Toivon heidät tervetulleeksi joukkoomme, sillä työmaa on laaja, vaan työväkeä on vähän.

Kokoukselle oli tullut kirjelmä sekä keräyslistoja toimeenpanevalta sihteeristöltä Neuvosto-Venäjälle lähetettäväin lähetystön hyväksi. Vaan koska paikkakunnallamme on kevätto yhdellä listalla, tuotti $8.65, niin ei katsottu voivan nykyisen tilanteen takia ottaa huomioon suurempia uhrauksia.

Myös oli lähetetty naistenpäivän juhlia varten myytäväksi merkkiä samaan tarkoitukseen, vaan koska saapuivat myöhästyneinä, niin naisliitto ei ottanut niitä myytäväksi, vaan lunasti 25 kappaletta naisliiton kassasta. Päätettiin myös lähettää protesti "Toveritaren" suhteen.

Blairmoren naisliiton puolesta esitettiin, tässä tilanuudessa protesti, koskien vanhuudeneläkekysymystä, josko voitaisiin saada eläke 60 vuotta täyttäneille. Lausunto tulee lähettäväksi lainlaatijakunnalle. Yleisö, joka oli saapuvilla, oli täydellisesti tämän protestin kannalla.

Naistenpäivää vietettiin ukrainalaisten naistoverien yhteydessä 9 p. maalisk. Ohjelma oli monipuolista, joka oli kohdistettu tarkotusta vastaavaksi. Samassa tilaisuudessa oli myös puolustusliiton puhuja, joka piti puheen sekä kehoitti yhtymään puolustusliittoon. Haali oli ääriään myöten täynnä yleisöä, joka oli todisteena, että pyrkimyksemme on parempaan kohdistuva, päästäksemme kerran vapaaksi kapitalismin kiduttavista kahleista. Mitä tahtoo sanoa tuo miljooniin nouseva työläisarmeija, joka saapi henkensä uhalla marssia lejpäinjalla mitään tuloksia saamatta? Siis kamppailua elämästä ja kuolemasta, ruumiita ja rauniota, verta, katkeruutta ja tuhoa. Siinä se uusi suunta, johon kapitalistit näkyvät niin mielellään pyrkivän.

Olkoon tämäkin kamppailu yksi sellainen muistuttaja, että mitä meiltä toverit puuttuu. Samalla kun kokonaisuudessaan kiroamme tätä helvetillistä järjestelmää, jonka turvissa tuollaista julmaa teurastusta saadaan harjoittaa, turvatkaamme omaan asemaamme herättämällä yhä laajempia joukkoja näkemään yhteiskuntamme kierouden. Ainoastaan joukkojen tietoisuus voipi meidät pelastaa raatelevan kapitalismin kynsistä. Kasvakoon köyhälistön vapauden laiho, nouskoon uudet urhot kaatuneitten toverien tilalle, voittakoot ne sen mitä meiltä vielä puuttuu: elämisen mahdollisuudet.

I. H.

Garson Mine, Ont.

Katsellessani tältäkin nurkalta tätä Garsonia, miltä tämä näyttää, täytyy sanoa että, sekalnen pytty! Sen tunteen myös sai kun katseli viimeisetä naisten numerosta, sitä "rahvaan naisen" kirjoitusta. Rahvaan nainen valittelee, että kun mukka viime talvena tuli erimielisyyttä naisosastossa — niin otin sieltä vuoteeni ja lähdin näputtelemaan. Tälläköhän tavalla voitaisiin viedä työväen asiaa eteenpäin, onkohan se aivan oikea menettelytapa, jolla voidaan tämänkin perukan naiset järjestää. Jos kaikki työväenluokan jäsenet kautta mailman olisi niin raukkoja ja ensimäisen erimielisyyden sattuessa jättäisivät paikkansa, niin jo aikoja olisi kuollut koko työväen aate.

Pyytää kuitenkin Sudburysta tulemaan virvoittajan. Aivan äskenhän täällä oli naisliiton sihteeri Toivonen järjestämässä ja selostamassa asioita eikä "rahvaan naista" näkynyt minkäänlaisessa persoonassa edustettuna, ei yksi, eikä kaksilahkeisena. (Ja sama järjestäjä saapuu tänne taas aivan lähipäivinä, hänet on hyväksytty edelleenkin tämän piirin järjestäjäksi.) Kun tämä ei ole kelvannut, niin emme voi muiden seurojen edustajien osotetta antaa vaan pyydämme kääntymään sikäläisten asiain tuntijain puoleen. Jos taas on halu I.W.W:n puoleen, niin he ovat viime aikoina myös olleet täällä, joten olisi voinut vaivansa valittaa. Toivoisimme että pistäisitte todella toimeksi ettekä turhia rulkuttaisi.

Täälläkin olisi jo aika ruveta järjestäytymään toden teolla ja kirjotella lehteen sellaisia kirjoituksia joissa olisi jotain neuvoa, miten voisi parhaiten suhtautua toisiinsa, ettei tarvitsisi päätänsä seinään lyödä, kun joku asia ei mene kokouksessa yksilön nenän mukaan, sillä emme noudata yksilön mielipidettä, joukkojen päätökset on laimme.

Niin ja eihän tarvitse naisten toimintaan yksin kajota, täällä on satoja miehiä, joiden toiminnasta erota vaikka ottaisi silmän käteen ja katseleisi, ja täällä on niitä eturivin miehiä, joka toinen, kuka minkäkin maan yliopistossa opinsa suorittanut, niitä olemme jo nesikaupalla odottaneet toimintaan.

Voisihan täälläkin, kuten muualla olla mainarien unio, vaan ne viisaat ihmiset eivät näe mitään syötyä järjestäytymisestä, kun silä ei luvata erikoista palkkaa. Jos olisi fril ylöspito ja hyvä palkka päälle niin tällä Garsonissa olisi toimintainnostusta. Velvollisuudesta itseään ja työväenluokkaa kohtaan ei nämä rahvaan miehet eikä naiset valua tehdä mitään. Jos työväki jossus tarvitseisi apua vaikkapa soarintamalla, niin otamme padan ja kattilan päähämme ja juoksemme jonnekin kellarikerrokseen pilkoon, ettei kuulat satu. Jos nuo toiset tuolla kaatuu, niin mitäpä minä siitä välitän, kunhan viisaan pään säilytän — elkö niin? Jos täälläkin lotkut työläisnaiset käyvät naisosaston kokouksissa, niin ne viisaat, oisein järkisäkit, alkavat haukkua jotain kääntеessä ja eipä sillä hyvä, kirjoittavata oikein järkevän ja asioita arantavan pätkän, joka pitäisi olla valistusvälineenä työläisnaisille.

Olisi hyvin suotavaa (ja vähän nemmänkin), että tämän paikan, niin naiset kuin miehetkin, alkaisivat harrastaa jotain parempaa. Toivoisimme että otettaisiin osaa S. J. osastoon ja ruvettaisiin toimimaan esim. opintokerho, luettaisiin siellä joukolla ensin kukko-aapista ja sitten sitä mukaa jatkettaisiin mikäli järkemme käsittää, niin ei tarvitseisi valitella että toiset on viisaampia ja toiset tyhmempiä, sillä työväenluokka ajaa takaa tasa-arvoisuutta. Sen kun tiedoissa omaamme itsellemme, niin opimme yksimielisesti toimimaan saman aatteen eteen. — Työläisnainen.

ILO SE OLI

— Eilen minulla oli ilo tavata anoppisi.

— Ja sitä sinä sapot iloksi!

— Aivan, sillä olin turkasen iloinen, ettei hän ole minun anoppini.

Seisomapaikoilta

Kirj. Hele Salo.

Olen väsynyt, niin väsynyt. En jaksa astua tahdissa. Istun tiepuoleen. Antaa askeleiden kaikua ohitseni. Antaa hyökyaallon tulla, pyyhkiä pois, olemattomiin, minut väsyneen...

Tunnen käden olkapäälläni, näen ystäväni vakavan katseen: "Miksi istut tiepuolessa?"

"Olen väsynyt, niin väsynyt."

"Lapsi, tiedäthän ettei seisomapaikoilla ole aikaa levätä." — Hän puristaa kättäni. Hän vie minut mukanaan askeleiden varmaan tahtiin.

Katson ylös noihin kasvoihin, kuten monta muuta kertaa ennen, kun väsymys on minut vallannut. Niistä saapi rohkeutta ja voimaa. Ne ovat tyynet ja vakavat. Hänen ohimoitaan kiertää seisomapaikkojen ainoa laakeriseppele, harmaantuneet hiukset. Hiki helmeilee hänen kurttuiselta otsaltaan alas harmaalle parralle, mutta hän kulkee hymyillen. Hänen ryhtinsä on väsymätön, vaikka kumarainen.

Painan pääni alas häpeästä. Enkä mielestäni ole kyllin vanha jäämään tiepuoleen. Eikö mielestäni ole takanani kyllin pitkä, monivaiheinen taistelun aika, enkö jo ole oikeutettu tiepuolessa lepäämään. Painan pääni alas, sillä huomaan, että olen lapsi, taistelijaksi lapsi, koska uudelleen ja uudelleen tarvitsen tarttua tuohon levolliseen varmaan käteen pysyäkseeni mukana. —

"Sinä vanha ja viisas", sanon ystävälleni, "eikö sinua todella koskaan väsytä? Vuodesta vuoteen katsoa samaa, aina samaa".

"Ainako samaa! Katso, onko aina hyökyt merellä lyönyt noin korkealle? Onko ennen myrskyn linnut vinkuen ja valittaen liihotellut? — Katso, onko aina muuri tuulten puhaltaessa horjahdellut? Ei, ei! Kerran se seisoi varmana, horjumattomana. On tarvittu ajan rattaiden hiljalleen kiihtyvä vauhti On tarvittu tuhansien uskollisten joukkojen ohimarssi. Askeleitten taukoamaton tahti on syövyttänyt muurin perustukset. — Katso lapsi ylös, se horjuu, tuulten puuskista se horjuu. Ainainen myrsky mädäntää muurin, se sortuu. — Uusia tuulia, uusia myrskyjä, ei kiihtyviä myrskyjä, ei koskaan samaa".

Näin puhui ystäväni. En enään tunne väsymystä. Katson ylös muuriin, mikä horjuu — — — On niin turvallista kulkea harmaan jonon mukana. On niin suurta yhtyä tuhansien askeleitten tahtiin.

Myrsky ulvoo. Kapsahtelevat askeleet tuhansien uupumattomien taistelijoiden ohimarssiessa. — Kuulen kaijuntaa katujen asfalttiin, kuulen yli kallioiden ja vuorien kaikuvan kauvas, kauvas — — — Hiljaa tassuttavat sandaalit hiekka-aavikolla ja niinitossut kaukaisilla aroilla, kiihkeässä, kiihtyvässä vauhdissa kulku käy.

"Hiijop, veljet vetäkää! kaikuu kaukaa. Kuulakassa illan ilmassa kuvel vierii linjalta linjalle, eläyttäväsi, innostavasti. — Kuka kaulaa? Ehkä Volgan nuori proletaari. — —

"Hiijop, veljet vetäkää, vetäkää!" vastaa kaikuu kaukaisilta rintamilta.

"Ystäväni". kysyn, "Miksi he laulaa: "vetäkää, vetäkää"? Miksi ei astukaa, astukaa"?

"Mehän vedämme", sanoo ystäväni.

"Mitä me vedämme?"

"Tule ja katso?"

Me kuljemme pitkin linjaa. Todellakin näen, että he kaikki kumaraisena kulkien vetävät. Juoksen, juoksen, tahdon pian nähdä, minne päättyvät nuo säikeet, mitkä minun joukkoni känsäisiin käsiin on kytketty. — Juoksen yli lakeuksien, ja minä näen, — näen säikeet sidottuna tuhansiin lotjiin, joissa istuu suuret joukot miehiä ja naisia humalaisena juomassa ja korttia pelaamassa.

Katson heitä kauhistuneena. Näitäkö te vedätte, näitäkö te mukananne kuljetatte vuodesta vuoteen. "Näitä", sanoo ystäväni. Minun vihani kiehuu: "kuuluvatko nuo seisomapaikkoihin, pitääkö heitä vetää mukanaan?"

"Kyllä lapsi, kyllä täytyy".

Vihani yltyy: "Ei ei! Heitä ei pidä vetää, irroittakaa köydet, antakaa laineiden ajaa heidät kauvas pois, häpäisemästä seisomapaikkojen linjaa! — He eivät ole sen arvoisia, että he samassa taistelijoiden kanssa kulkeva: kerran yli sortuneen muurin, aurinkoon ja valoon".

Tuskani yltyy. "Ei ei! Niin ei saa tapahtua! Sinä ystäväni ja te monet esitaistelijat, te jotka etumaisena kuljette, kun muuri kaatuu hautaa se ehkä teidät, juuri teidät, ooh — ja nuoko lotjilla, jotka eivät ole korttakaan liikuttaneet suurten asioiden eteen, ooh, nuoko yli teidän kylmentyneiden ruumiinne valoon ja lämpöön käyvät! Ei, ei,— niin ei saa tapahtua, heitä ei pidä mukana vetää. "

"Katso! sanoo ystäväni". Katso tarkemmin lotjille! Minä katson. Näen, kuinka pieni poju nojaa isäänsä polveen. Repaleiset housut riippuvat napittomana, pienet kädet ovat kylmästä siniset. "Isä, minun on kylmä!"

"Juo tätä, se lämmittää!" sanoo isä. Hän nostaa alkoholilasin pojan huulille ja poju juo, juo lämpimäkseen, kun isä käskee.

Lotjalla istuu tytön reesu, sormi suussa, kynäspää pilkistää ulos haluneesta koltun hihasta, hän tuijottaa suurin kysyvin silmin kauvas illan usviin. "Äiti, äiti, kuiskii hän". "Olé hiljaa, minä en nyt jouda sinne!" — Niin, ei hän jouda, hän maalaa kasvojaan. —

Ooh, sinä äiti, eläintä julmempi sinä olet, lapsesi yksin istuu ja sinä maalaat kasvojasi. Etkö voi maailmalle näyttää uurtoja mitkä aika leimaa kasvoihisi? Seisomapaikkojen taistelumerkkejä, etkö voisi häpeämättä näyttää?

Edelleen äiti maalaa. Yön hämärtyessä käy remu lotjilla, pitää olla kaunis. Siellä juodaan, remutaan, vaivutaan irstaisuuden uneen. — Mutta koleoissa yön tuulissa istuvat pienet piltit, kylmästä kyyristyen, kaipaavasti yhä eteensä tuijottaen . . .

"Oletko katsonut tärpeeksi?" kysyy ystäväni. "Oletko ymmärtänyt, miksi me heitä vedämme vuodesta vuoteen?"

"Ystäväni, anna minun mennä ja huutaa heille vihani ja inhoni! Anna minun sanoa, kuinka myrsky käy siellä, missä hinaajat hiessä ja väsyksissä hejtä yhä eteenpäin vie, kohti kirkkaita selkeitä aikoja."

"Ei", sanoo ystäväni. "Lakeudet ovat liinan suuret. Remu lotjilla liian kiihkeää. Eellimmäisille lotjille ehkä kuuluisi huuto, mutta mikä kuljettaisi kaiun kauvas, kauvas maan ääriin. Meidän pitää yhä edelleen heitä vetää, noiden paleltuvien pikkuressujen vuoksi."

Lyön käteni ojennettuun känsäiseen kouraan. Vapisevin heikoin käsin tahdon vetää hänen rinnallaan, joka on suuri ja voimakas. En tahdo muistella lotjilla elävää ajattelematonta kansaa. Ajatuksissani katson aina noita pieniä siniseksi palel'uneita käsiä. jotka vön tuulissa kohmettuvat ilman lämpöä ja rakkautta. Tahdon vetää, edelleen vetää, ehkä kerran kun muuri sortuu, saan heidät nostaa yli raunioiden, valoon ja lämpöön.

"Hiii-jop veljet vetäkää!" — kaikuu kaukaa. Volgan rantamilta vierii sävel. — — — —

"Hiiop, veljet vetäkää, vetäkää, vetäkää!" kaikuu kuorossa seisomapaikoilta.

TYYLIKUKKASIA

Eräs ruotsalainen professori on aikansa ratoksi pominyt puheissa ja kirjoituksissa tapaamiaan tyylikukkasia, joiden virheellisyys ei ole niiden sisällössä, vaan siinä muodossa, jossa ne on lausuttu. Julkaisemme niistä muutamia.

— Eilen haudattiin Badbergissä yksi harvoista vielä elossa olevista vuoden 1815 sotilasvanhuksista.

— Tämän johdosta lähetti maistraatti kirjelmän linnan taloudenhoitajalle, jonka varsinainen ruisku vuotaa ja on kulunut, on kaista rakennetta sekä ja heikko kokoonpanolta.

— Allekirjoittanut kutakunnan esimies mahaa ketuista jokaiselle, hännän ranssa ja molemmin leikattuina. Huom.! ta ei maksa penniäkään tulee haukanjalkojen meidät viime vuonna miestä, joilla oli jalat, jo olivat kuuluneet eräälle eukolle, vaan on heidän tettävä koko ruumis nähdä, onko se heidän

— Mieheni on mielenkä voi arvostella tekijänsä. Sen vuoksi on hän minut yhteisen omaisuuden tajaksi.

— Kas, tässä lehdessä että unitaudin basilli on löydettv.

— Niinkö....? Ja mies

MATKUSTAESSANNE
SUOMEEN
TAHI TUOTTAESSANNE
SUKULAISIANNE TAI TUTTAVIANNE
SUOMESTA
CANADAAN
KÄYTTÄKÄÄ AINA
RUOTSIN
AMERIKAN
LINJAA

Suomalaisten Suosima Linja

Ja olkaa vakuutetut luotettavasta palveluksesta, erinomaisesta mukavuudesta ja nopeasta kuljetuksesta

Piletin ostoa varten kääntykää linjan lähimmän asiamiehen puoleen tahi kirjoittakaa suoraan seuraavilla osotteilla:

SWEDISH AMERICAN LINE
1410 Stanley Street, Montreal, Que.
J. W. Ahlquist, Box 69, Sudbury, Ont.

Columbia Phonograph Levyjä

Vapaudella on nykyään myytävänä Columbian levyjä. Hinnat ovat samat kuin kaikkialla muuallakin, nim. 75 senttiä levy. Ostamalla levynne Vapauden kirjakaupasta, kannatatte omaa liikettänne.

Levyjä voidan tilata kaikkien Vapauden lukuisien asiamiesten välityksellä. Levyjä lähetetään kaikkialle Canadassa lähetyskulut maksetaan, olkoonpa tilaus isompi taikka pienempi.

Saadessanne levytilauspakettinne joko postissa taikka expressissä, avatkaa paketti heti konttorissa ja katsokaa, että kaikki levyt ovat eheitä. Jos ne ovat rikkinäisiä vaatikaa kulettajayhtiö maksamaan korvauksen.

Vapaudella on toistaiseksi varastossa seuraavat levyt:

10 tuuman levyjä 75c.

Tehkää tilauksenne nopeasti niin että saatte levynne ajoissa. Pyytäkää luetteloa levyistä ja niiden hinnoista.

Hannes Saari ja mieskvärtetti
3131 Iltalaulu
Tonavan Aallot
Hannes Saari ja mieskarvtetti
3131F Tonavan Aallot,
Valssi laulu
Iltalaulu
3109F Priki Efrosiina I osa
Priki Efrosiina II osa
3088F Uskoton ja Petollinen
Julia
Laivan Kannella
3082F Juomarin Laulu
Lontoon Jenny

Ernest Paananen
3132 Mennäästä Poijat
Harmaveden Rannalla

Shalman trio
3130 Kesäilta — En koskaan
voi unhoittaa sua
Elokuun Kuutamo,
Valssi

Katri Lammi
3127F Ural
Pikku Äiti

Kuuno Sevander, Baritoo
3134F Tuletko Tyttö Tanssiin
Römperin Tanssit
3118F Kuutamossa Venäjän
Erien Rannalla
3121F Tanssit Tarvaisen
Torpassa
Kiikalan Polkka

Hiski Salomaa, Koomikko
3137 Vapauden Kaiho, marssi
Elisan valssi, laulu
3111 Häät Remulassa
Dahlmannin Paartit
3081F Savonpiian Amerikkaan Tulo
Emännät Piknekissä
3073F Vanhanpiian Polkka
Laulu Taiteilijoista
3045F Askon Kolmirivinen
Tiskarin Polkka

Leo Kauppi, Koomikko
3135F Villiruur, valssi laulu
Emma, valssi laulu
3123F Mikko ja Miina
Elämään Kyllästymisestä
3114F Kesälaitumelta
Herra Adamson
3106F Pikku Liisa
Yhteinen Susannamme
3101F Ma Odotan Sua
Mun Eukkoni On
Maalla
3083F Aika Poika
Laivan Kannella
3079F Talkoo Polkka
Honolulu
3069F Sjöman Anderson 1
Sjöman Anderson 2
3067F Oi Tyttö Tule
Meren Aallot Valssi
060F Renkjussi Palajaa
Sodasta
Herra Petteri
058F Kulkijaksi Luotu
Juhannustanssit Paksulassa
3052F Salkolan Syntymäkemut
Kallaves
3049F Laulu On Iloni ja
Työni
Heitä Huolet Pois
3040F Kuuliaiset Kottilassa
Helmi ja Kalle
3032F Maailman Matti
Rivakka Polkka

Jean Theslöf, Baritooni
3108F Tieni Kulkee
Mandaljaan
Nichavo
3028F Mustalaisen Surulaulu
Vanha Mustalainen
3019F Oulun Susiteetissa
Pohjolan Hääe
3126F Laulu Tulipunaisesta
Kukasta
Nuijamiesten Marssi

Saima Newland, Soprano
3098F Oi Bajadeeri
Oikeaan ja Vasempaan
3066F Tuomien Valkoiset
Tertut
"Vilja"—Iloisesta
Leskestä

Akseli Vuorisola, Baritoni
3085F Katinka
Alaska
3117F Hoo Hii O Hei
Sorjosen Ryyppyreisu

Matti Jurva, Baritooni
3096F Kylpymatka
Ilta pienessä kaupungissa

Hannes Saari
3122F Muisto
Armahani
3115F Kesävirkistystä
Armas Vanhaksi Jo
Käyn
3109F Priki Efrosiina, I osa
Priki Efrosiina, II osa
3082F Juomarin Laulu
Lontoon Jenny
3088F Laivan Kannella
Uskoton ja Petollinen
Julia
3086F Punavangin Laulu
Volgan Lotjamiesten
Laulu
3080F Orjan Kevät
Korven Raatajille
3078F Vanha Madrid
Koster Valssi
3072F Sinikellot
Musta Ratsu
3065F Kehtolaulu
Meripojan Tervehdys
3064F Sonja
Raatajan Serenaadi
3062F Saukkosen Aviaero
Oi Mistä Saatasiin
3059F Valko Tuomet
Ei Kyytimies Kiirettä
3036F Meripojan Heilat
Chrysantemum
3034F Volgan Aallot
Tämä Maa
3013F Iloinen Meripoika
Kulkurin Masurkka
3076F Viivin Jenkka
Pois sormet

Aino Saari
3075F Soita Mustalainen
Soita
Kuutamo Yö
3071F Venäläinen Kehtolaulu
Babette
3044F Mustalaisruhtinatar
Inga Pieni
3039F Sorakumpujen Vaina-jille
Tehtaassa

Jennie Anderson, Soprano
3120F Soita Somer, Helkä
Hiekka
Etsiessä

Väinö Sola, Tenori
3100F Sinä Sanoit
Hyvästi
3097F Kaunihin Keijukainen
Sotamiehen Laulu
3022F Sain Paljon Luo'alta
Ma Armahain
Heilillein Ma Laulelen

Otto Pyykkönen, Tenori
3026F Viaporin Valssi
Vangin Laulu
3009F Lemminkäisen Laulu
Pojat Kun Raitilla
Laulelee
3008F Syystunnelma — Kuula
Yks' Lauantai-ilta
3004F Laivapoikain Laulu
Yks Haamu Seiso
Marjanan Ovella
3003F Älä Itke Tyttöni Pieni
Vapaa Venäjä
3006F Kesä-illalla
Tuomet Valkeina
Kukkii
3002F Aamulaulu
Lapsuuden Koti
3000F Isontalon Antti ja
Rannanjärvi
Se Oolannin Sota

Martti Similä, Baritoni
3054F Sepän Sälli
Jo Kaikki Suomen
Järvet
3048F Merimiehen Hyvästijättö
Aamutunnelma
3041F Härmän Pojat
Marjalunnin Jussi
3038F Hallin Jänne
Ostron Tyttö

Tom Vehkaoja, Baritooni
3136 Minä Olen Härmän
Kankahanpäästä
Niin Kauan Minä
Tramppaan
3112F Nuor Vaimoni Sai
Poikasen
Hevospaimen Hää-matka
3124F Kasakan Laulu
Sotilaan Laulu

Jallu Honkanen
3129F Mirri Sairastaa, ja
Tiu, Tau, Tilhi
Mamman Oma Matti, ja
Satu Vuoresta

Hilja Vilonen, Soprano
3087F Vanha Sanna
Kaipaava

Ida Lovarti, Mezzosoprano
3063F Antti Tanssitti Mua
Paimen Poika

S. Mustonen, Soprano
3001F Kevätlaulu
Äiti, Äiti Älä Soimaa

Muhoksen Janne
3024F Juomalaulu
Merimies Rakkautta

Adolf Hovi, Tenori
3105F Suruhan Se Sortu
Nuoren Pojan
Valtion Varsalla.
Marssi
3103F Inarin Järvi
Milloin Raukka Onnen
Saan?
Vappulaulu
Orjan Kevät

Walfrid Lehto, Tenori
3042F Aikoja Entisia
Heimi Soitteli

Juho Koskela, Tenori
E9032 Urpopojan Valssi
Kalle Aaltonen

Otto Laurinen, Baritoni
3041 Minun Enkeini
Sireenien Kukkiessa

New Yorkin Laulumiehet
3119 Karjalainen Marssi
Kullan Ylistys

Willy Larsen, Harmonikka
3027F Rakkauden kaiho valssi
Suomen polkka
3110F Muistoja Pohjolasta
Muistoja Synninlaaksosta, Willy Larsen
3092F Elokuun Kuutamo,
Valssi
Sää'järven Polkka
3035F Evelina Polkka
Unennäkijän Valssi,
3021F Helmi, schottise
Viimeinen Valssi
3030F Syystunnelma, Valssi
Hämärä Polkka
3021F Yksin, Valssi
Heilani Kanssa Polkka
Taikayo
Pohjalaispolkka.
3018F Lyytin Polkka — Surut Pois, polkka
Tyttöjen vienti
3015F Kaipuu Valssi
Kerenski

Elmer Ronka, Orkesteri
3125F Unkarilainen Tanssi
No. 5
Venäläinen Fantasia"

Finnish All Star Tr.
3116F Ruusujen Tuoksu
Ma Sua Auttaa Tahdon

Jahrl, Harmonikka soolo
3113 Sotilaan Tanssi
Mustalaisen Valssi
3102F Vanhat Toverit, Marssi
Lundby, Valssi
3089F Päivänpaiste, Valssi
Syysaamuna, Masurkka
3057F Sorretun Elämä, valssi
Barrikaadeille, marssi
3033F Yli Aaltojen, valssi
Tonavan Aallot, valssi
3011F Kulkurin Masurkka
Vapaa Venäjä

Lauri Herranen, Harmonikka soolo
3070F Klarinetti Polkka
Muistojen Valssi
3053F Salon Ruusu, masurkka
Keskiyön Valssi
3051F Laurin Sotiisi
Katkenneet Kielet, va

Matti Söderlund, Harmonikka
3133F Aamurusko, sotiisi
Paraati-marssi
3107F Punkeharju, Valssi
Lappeenrannan
Rakuuna Polkka

Harmonikka kvartetti
3023F Kaiho, Valssi
Vihuri, Polkka

Viola Turpeinen ja J. Rosendahl Harmonikka ja Viulu
3077F Kulkurin Serenaadi
Vanhanmaan Sotiisi
3074F Hollolan Polkka
Hämärä Sotiisi

Stein Ostman Orkesteri
3130F Elokuun Kuutamo,
Valssi
Kesä Ilta
3104F Honolulun Kuutamo,
Valssi
Merenneito, Sotiisi
3091F Aamunen Koi!
Hawaijan Yö, Valss
3083F Taika Yö Laulu
Mustalaisen Kaiho

Thanlow Instrumental Quartette
3037F Mustalainen
Kehtolaulu

Columbia Soitto-kvintetti
12055F Nuoret Neitoset, Va
Carolina, Sotiisi
12047F Pikku Vetäväni,
Sotiisi
Aaltojen Kuningas
12045F Kaiku, Masurkka
Kodin Terveiset
12060F Lärtchassi, Valssi
12014F Kulkurin Valssi
Venäjän Kaunoras
Sun
Luna (Kuu), Va
12033F Mylly Synkässä
Metsässä
Naurava Viheltäjä
3025F Joulurukin polkka
Rauha Myrskyssä, valss
12047F The Quuen of the
Wales, valssi
My Little Friend,
valssi
12055F Young Ladies, va
Carolina, sotiisi
12059F Cuckoo valssi
Harves Feast, polka

Nullo Romani, viulu
14368M Sei Tutta Bella
Ten Commandments
valssi
12095F Neapolitan Nights
valssi
Midnight valssi
14473F La Siciliana, polkka
Serenda di Bimpo
masurkka
12014F The Russian Be
valssi
Golden valssi

The Four Sicilians
12013F Good Fortune, valss
Celito Lindo, valssi

Tehkää tilauksenne alla olevilla osotteilla

VAPAUS, Box 69, Sudbury, Ont.
VAPAUS MONTREAL BRANCH.
1196 St Antoine St. Montreal Que

THE YOUTH SECTION

Workers Must Mobilize to the Defense of the Soviets!

...danger of imperialist war ...the Soviet Union is growing ...imminent daily. The later ...events are undeniably point... ...intensified preparation and ...ge for war on the Workers' ...asants' Republic. The naval ...ence in London has just ...rely been shown to be a ...ely by the Communists predicted ...e the Communists predicted ...fore it had met, but it also ...shown that the imperialis... ...s are trying to build up a ...imperialist front against the ...Government, having in view ...rushing of it and establish... ...d in stead a system of ex... ...tion for the interests of the ...ir class.

...the attacks on the Soviets ...nds of religion, led by the ...sky pilot of all, the Pope, ...nothing else but that the ...ass is trying to poison the ...of workers against the So... ...Union, which has been able ...entire world capitalism and ...socialism within its borders.

The workers and peasants of the Soviet Union know what the Soviet system is to them, they realize that it is their government, that it has been able to make great strides in bettering the position of the workers and peasants as in the way of shortening the working day, giving assistance to economic difficulties of the poor peasants and that it has taken immense steps in the cultural and educational field, teaching the illiterate masses of workers and peasants to read and write, furnishing theatres, museums, schools, etc., for popular use.

The workers and peasants know that the Soviet Union is their actual fatherland, as it is the fatherland of the entire working class of the world. They will not be unprepared to meet the onslaught of the imperialist invaders, who are thirsting for the natural riches of the country and for chances to rob the toil of the Russian masses. This attack will also be an attack on the entire working class of the world.

With their Red Army the masses of workers and peasants in the Soviet Union will be ready to defend their country with their lives, sacrificing everything to the interests of the Soviet System. This preparedness and willingness of the Russian workers to sacrifice anything in defence of the Soviet Union charges every member of the working class, every adult and every young worker, to stand with their brothers in the Soviet Union to defend the Workers' Fatherland.

This is the historic task ahead of the working youth at the present time.

On the Activities of the Sudbury YCL

"Oh! Is there such a thing as a YCL in Sudbury?" That was the question I was asked some time ago. Well, there is one, but it has not shown much of its activity until just lately.

At present the YCL unit in Sudbury is quite active. The League consists of twenty-three members, but there are two or three that have not been at the meetings for a long time. We would like to see these comrades back at the next meeting. Meetings are held every Wednesday at 8 in the evening at the Liberty Hall.

The week before last we had the National Secretary of the Young Communist League of Canada in town and he gave us many good suggestions. One of these was that we hold short study periods every week or so to learn what Communism really means. We have begun these and at present are studying the Program of the Young Communist International. This work is quite interesting when we collectively endeavour to clear out the difficult parts. Anyone from outside the YCL is welcome to come to these study classes, which will include various activities in order to make the work more interesting.

What else the League has done and can do may be seen on the thirtieth, next Sunday. That is the date of the YCL concert. Its program consists of a Finnish play "Kuinka Judithistä tuli sosialisti" and various other numbers of program in English and Finnish. Musical numbers will be included. This affair will be held to aid the "Young Worker", which is badly in need of money.

We hope to see many new members at the next meeting, so come along. And don't forget the YCL concert next Sunday.

Wellamo.

The Paris Commune

Napoleon III decided to declare war against Germany in 1870. His reasons were two-fold. First to curb the unrestful spirit of the masses of workers and secondly to gain more advantages for the bourgeoisie. The war however resulted in a defeat for France and only increased the misery and suffering of the working class, thereby increasing their discontent. This brought about the downfall of the second Empire and the formation of a Republic.

The existence of the Republic which was controlled by the Bourgeoisie did not improve the conditions of the workers and so in 1871 the workers revolted against the capitalist rulers and established a Dictatorship of the Proletariat. This was the first attempt on the part of any proletariat to seize power.

During the short period of about 2½ months that they were able to retain power the government was able to achieve quite a bit.

They made plans to put the 8-hour day into effect.

They decided that all overdue rent was to be cancelled.

The church was separated from the state, which meant that the clergy was not to be supported by the State.

Night work in bakeries was prohibited. And many other improvements were made.

The reasons for the failure of the Commune was many. The outstanding reason was that they had no disciplined body to guide them.

They lacked organization. They were very hesitant and undecided.

The workers in control wasted too much time discussing trivial matters.

They made no attempts to reach the masses of workers and peasants outside of Paris.

They allowed the counter-revolutionaries to roam about the city able to rally these elements to their support.

Thus the bourgeoisie was able to strengthen its forces and crush the Dictatorship of the Proletariat.

The Communards fought bravely on the barricades, but they were out numbered by the armies of the enemy.

When the bourgeoisie regained power they excelled themselves in their cruelty towards the workers. Thousands of workers, women and children included were brutally slaughtered in cold blood.

The workers learned very valuable lessons from the mistakes and failures of the Paris Commune.

Through the experience of the Paris Commune the workers of Russia were able in 1917 to successfully overthrow Czarism, establish a Workers' Dictatorship and are to-day building Socialism.

One of the most valuable lessons that the Paris Commune taught us was the necessity of building a strong, well disciplined Communist Party to lead and direct the workers in their struggles.

To-day as the exploitation of the workers increases through speed-up methods, etc., with unemployment continually growing; as the war danger becomes more imminent, the importance of the Communist Party increases.

With the open betrayal of the labor fakers, the workers are beginning to realize that it is only the Communist Party that is willing and does organize and lead the masses of workers in their struggles against their oppressors.

The most effective way that we can honour the memory of the martyrs of the Commune is by throwing ourselves more energetically than ever into the revolutionary movement and building and strengthening our revolutionary Party, the Communist Party, which is the only Party capable of leading the masses to final victory.

Kevät-Huvimatkat

SKANDINAVIAN-AMERIKAN LINJAN

Suuret valtamerilaivat lähtevät suoraan HALIFAXISTA

"UNITED STATES" Huhtik. 7 p.

"OSCAR II" Huhtik. 21 p.

3:nen luokan piletti Halifaxista Helsinkiin vain $108.50

Suuri alennus edestakaisen piletin ostamalla.

JOS lähiaikoina on tarkoituksenne matkustaa Suomeen on teille edullista valita jompikumpi näistä laivoista. Siten tulette saamaan mitä hauskimman matkan, yhtäjaksoisesti ilman rasittavia junamatkoja välillä, vain yksi muutto laivasta toiseen Kööpenhaminassa.

Tämän vuoden suuri tapaus:

"Runebergin Laulajain" HUVIMATKA SUOMEEN

New Yorkista Toukokuun 31 p:nä

KAIKKI VOIVAT YHTYÄ RETKEEN

Pyytäkää lähempiä tietoja paikallisasiamiehiltä mme, tai suullisesti ja kirjeellisesti allekirjoittaneilta:

SCANDINAVIAN AMERICAN LINE

969 ST. ANTOINE STR. — MONTREAL, QUE.
461 MAIN STR. — WINNIPEG, MAN.
1321 FOURTH AVE. — SEATTLE, WASH.

J. W. Ahlqvist, Box 69, Sudbury, Ont.

RT ARTHURIN JA FORT WILLIAMIN LIIKEMIESTEN ILMOITUKSIA

...haluatte parasta ...tävissä olevaa työtä ...soittakaa

...302 eli N. 743

VÄRJÄYS- ja PUHDISTUSLIIKE

(THE BRILLIANT)

230 Simpson St., FORT WILLIAM, ONT.

226½ Arthur, St., PORT ARTHUR, ONT.

...elemme henkilöt palvelemaan ...ntä.

HUOM.!

...ttä kahden miehen hooneita ...ttarana 145 S Algoma St. ...Arthur, Ont.

K. Immonen

POJAT

...ilette rantoihin niin pistäy... ...Taivaisen palloruumassa.

294 Bay Street, ...ARTHUR ONTARI

...STAKAA TILAUKSENNE!

KALEVA SUOMALAINEN APTEEKKI

Kaikki meidän suomalaiset kotilääkkeemme ovat valmistettu Suomen yliopistossa käytännössä olevan oppikirjain mukaan, sekä K. G. K. Nyman'in erikoiskatsannon alaisina. Me käytämme ainoastaan parhaita rohtoja valmistukseemme.

KUMMITAVAROITA

Kuumavesipussia, hinta $1.25 $2.00, $3.00, $4.00 ja $5.00
Kuumavesipussin letkuja, hinta $1.00
Ruiskuja naisille, hinta $3.50
Ruiskuja miehille, hinta $1.00
Ruiskuja lapsille, hinta .35
Korvaruiskuja, hinta .... .35
Nenäruiskuja, hinta .... .35
Varmuusesineitä naisille, hinta $3.50
Varmuusesineitä miehille, hinta .....$3.00 tus. y.m., y.m.
Kääreitä, Plaastaria,
Haavapumpulia 25c, 40c, 75c, $1.50.
Haavakääreitä 1' 20c, 2' 25c
Exemasalvaa, hinta 75c

Hoffmanin tippoja, sydänaluskipuun .....50c ja $1.00
Selkäplaastaria 35
Rintaplaastaria 50
Munuaisplaastaria 50
Eetteritärpättiä, yskään ja hengenahdistukseen .50
Halvausvettä, hinta .... .50
Hiusöljyä, hinta 50
Hammastippoja, hinta.... .25
Hammaskittiä, hinta .... .10
Hammasharjoja, hinta 25c, 40c, 50c ja 75c.
Hemoroidesalvaa, hinta 75c
Hajupihkaa, hinta 25c unssi
Intinlinjamenttiä, hinta .50
Snellmanin kolliikkitippoja .50
Kamferttivilnaa, hinta .... .50
Kamferttiöljyä, hinta .... .50
Emätippoja, kolilkkiin ja sydänaluskipuun, hinta .50

Hammaspulveria, 25c ja 50c
Ihosalvaa, hinta 35
Kamferttia, kuivaa 25c unssi
Kamferttilinjamenttia .... .50
Kummiplaastaria 25
Kolmenlaisia tippoja .... .50
Luulirjamenttia 50
Nervin tippoja 50
Parranajosaippuoita 50
Päänkivistyspulveria 50
Piliöljyä 50
Puunöljyä 50
Puhdasta Norjan kalanmaksaöljyä, hinta .....50c ja $1.00
Prinssintippoja 50
Preserveeraavia tippoja 50
Riigapalsamia 50
Silmävettä 50
Silmäsalvaa 50
Suu- ja hammasvettä 50

TILATKAA meiltä lääkeluettelo. Meillä on saatavana kaikkia Suomen, Canadan ja Amerikan lääkkeitä, kummitavaroita, maskeerausmaaleja y.m. Me maksamme postirahan kaikista $5.00 ja sitä isommista tilauksista. — Erikoislääkeluettelit asiamiehille.

KALEVA APTEEKI

K. G. K. NYMAN, Omistaja.
Suomessa ja Canadassa tutkinnon suorittanut apteekkari.

PORT ARTHUR, Ont

The boss class of Canada is entering the international race for armaments, building up its army, air force, navy, etc. This can only mean one thing—war! This coming war will be directed against the Workers' Government of Soviet Union and the young workers everywhere must rally to its defense. The Army is a weapon of the boss class, even in times of "peace" being used against strikers, etc., who have stood up for their rights, thus injuring the interests of the exploiters. Young workers are the ones that are drafted into military service and they must clearly see to what class they belong and for whom they are going to fight. Above picture shows prospective butchers of workers where necessary—a detachment of the Canadian flying corps.

BAY ST. MEAT & FISH MARKET

SUOMALAINEN LIHAKAUPPA

...lokkaista tuoretta ja savustettua lihaa ja keitettyä lihaa ja kalaa.
...e N2713 — Huolellinen palvelus — 288 Bay St.
H. KANTOLA
...T ARTHUR ONTARIO

PORT ARTHURIN OSUUSRUOKALA

Työläisten perustama, ylläpitämä ja kontrolleeraama liike. ...isella vartilla saatte siellä kunnollisen aterian. Mitä suuremmalla kannatuksen annatte omalle liikkeellenne, sen paremmin ja kunnollisemmin se silloin kykenee teille antamaan palvelustaan. Kannatus omalle ruokalalle merkitsee teidän oman toimintanne ...ntamista.

VIGOR CO-OPERATIVE SOCIETY LIMITED,
...Bay Street — — Port Arthur, Ont.

...teko osuustoimintaliikkeen kannattaja? Jos ei, miksi?

...lmamme mainita että kun aloitimme osuustoimintaliikkeemme, oli 125 kannattajaa ja 133 osakkeenomistajaa; nyt meillä on 000 kannattajaa ja 550 osakkeenomistajaa.
...idän ostoksensa viime vuodelta olivat $300,749.49, joka tuotti ...profiitin $9,608.45; ja osa näistä voitoista palautetaan takaisin ...ille vuotuisia voitto-osinkoja maksettaessa.
...ttuen lisääntyneistä myynneistä sekä alhaisemmista hinnoistam...emme voineet myydä tavaramme viime vuoden aikana 2 ja 3/10 ...sta halvemmalla kuin vuonna 1928.
...oimme nyt näyttää kokonaisylijäämän, sisältyen siihen entinen ..., viime vuoden voitot ja maksamattomien voitto-osinkojen ..., y.m. $20,185.86.
...mä toteaa sen että työläisten ja maanviljelijäin yhteisellä pyrin...otain saadaan aikaan heidän yhteiseksi hyödykseen.
...idän myyntipäämäärämme tälle vuodelle on $350,000, joten ...me teidän kannatustanne saavuttaaksemme tämän päämäärän.

International Co-Op. Trading Co. Ltd.

176 S. Algoma St., Port Arthur, Ont. Phone N. 305
513 Simpson St., Fort William, Ont. Phone S1326
1101 W. Core St., Fort William. Phone S. 4030
...USTAKAA, että osuusleipomo tarvitsee myöskin kannatustanne.
— PUHELIN S 3788 —

John Aarnion LIHAKAUPPA

...Bay Street — Port Arthur, Ont. — Puhelin 1724 N.
...tuoretta ja savustettua lihaa. Ruokatavaraa, hedelmiä, juuri...a. Kalaa tuoretta ja suolasta, sillit, silakat, anjovisklat, ...urkut y.m. saatte päivänhinnoilla soittamalla puh. 1724 N.

KIVELÄN LEIPURILIIKE

...a teille ainoastaan ensiluokan aineista valmistettuja tuotteita. ...Käyttäkää meidän tuotteita. Linjoille lähetetään.
...n 1618 N. — 111 Second St. — Port Arthur, Ont.

ALGOMA STEAM BATH AND BOTTLING WORKS

146 Algoma St., South. — Port Arthur, Ont.

— Suositellaan —

HÖYRY-, SUIHKU-, AMME- JA HÖYRYKAAPPIKYLPYJÄ

Auki joka arkipäivä kello ...—... yöllä

Virvotusjuomatilaukset lähetetään kotiin tilattaessa

PUHELIN 2400 N.

ASIOITSIA

Pitempiaikaisen kokemuksen kautta, tarjoan palvelustani kansalaisille. Voitte kääntyä luottamuksella puoleeni, kaikissa alaani kuuluvissa asioissa, kuten käännös- ja tulkkityössä; vakuutushankinnassa; ulosperimisessä y.m. Rahaa lainataan. Lainopillisia neuvoja. Kiinteimistöä. **Suomen kielinen konttoriapulainen takaa teille nopean palveluksen.**

RUDOLF E. HULKKO — ASIOITSIA
244 BAY ST. — POR TARTHUR, ONT. — PUHELIN N. 365

Fort Williamin liikemiesten ilmotuksia

Tohtori J. C. Diamond

MD., L.M.C.C., M.C.P. & S.
KIRURGI JA SPECIALISTI SUKUPUOLITAUDEISSA

Erikoisala: parantaa katkenneet verisuonet, verenvuoto ja perä-pukamat, ruiskutus-systeemillä.

Konttori 12-14 Ross Blk.,
Simpson ja Victoria katujen kulmassa

Puhelin 2077 S. Kotiin 2077 K.
FORT WILLIAM, ONT.

WORKMEN'S RESTAURANT

539 SIMPSON STREET,
FORT WILLIAM, ONT.

Hammaslääkäri Toht. ELGIE

Clinic Block,
FORT WILLIAM, ONT.
McCartney & Burke's juveli-kaupan yläkerrassa

Tunnit: 9 a.p. kello 6 j.pp.
Puhelin S. 1003

Otetaan X-Ray kuvia hampaista Kaasun avulla poistetaan hampaita.

ILMOITTAKAA VAPAUDESSA

Toilauksia maailmalta

MINKÄTÄHDEN MIES OLI SUUTTUNUT AUTOIHIN

Turun ja Tampereen välillä istui junassa muuan ukkeli, joka ei puhunut mitään, vaan katseli pari tuntia hyvin vihaisen näkölsenä vastapäätä istuvaa matkustajaa.

Vihdoin puhkesi hän sanomaan:

— Minä olen hirveän kiukkuinen noille autoille.

— Miksikä niin? kysyi vastapäätä istuva.

— Sentähden, että minä olen piiskatehtailija Kurkijoelta.

MAALAISAPTEEKISSA

Torpaneukko oli tullut apteekkiin hakemaan lääkkeitä. Toinen resepti sisälsi määräyksen eukon sairaalle miehelle ja toisessa oli lääkemääräys lehmälle. Kun eukolla ei ollut rahaa maksaa molemmista lääkkeistä, kysyi apteekkari, kumman pullon hän ottaisi.

Antakaa lehmän lääke, sanoi akka. Jos ukko kuolee, voin helposti saada toisen, mutta ei ole varmaa, saanko niin helposti toisen lehmän.

SYVÄ PORAUS

Hammaslääkäri: — Enpä tosiaankaan aavistanut, että tuo tekohammas olisi paikattu, mutta nyt minä tarkkaan katsoessani näen kultaplombin.

Potilas: — Se on kyllä erehdys. Sitä hammasta ei ole koskaan paikattu. Jos sieltä näkyy kulta, niin se on paidan niskanappi.

JUURI SIKSI

Eukko:—Ihan suotta siinä vingutatte pelivärkkiänne, ei tästä talosta kuitenkaan mitään anneta.

Posetiivari: — Siksi minä juurl tässä soitankin.

KAUNIS PYYNTÖ

Huligaani (myöhään laitakaupungilla yksityiselle kulkijalle): — Minä pyydän kauniisti antamaan minulle nyt jonkun verran avustusta, sillä minulla ei ole muuta omaisuutta kuin tämä ladattu browninki.

— Jos kerran olette unhottaneet nimenne ja osoitteenne, on teidän tultava meidän mukanamme.

— Well, lukekaa minulle Lontoon osoitekalenteria ja kun tulette nimeni kohdalle, minä sen varmasti muistan.

SELVÄ NEUVO

Polkupöräilijä:—Mahtaakohan täsä olla vielä pitkäkin matka Jukurilan kievariin?

Peräkorven isäntä: — Jonkun matkoo kun vielä ajatta, niin sitten ei oo ennee kovinkaan pitkältä.

LENTÄMINEN ON VAARALLISTA

Rämsänrannan Aakusti: — Onpa tosiaan vaarallinen ammatti tuo lentäjän virka.

Lentäjä: — No niin, välin kyllä.

Aakusti: — Ajattelin tässä juur'ikään vel' vainaatani, kivimiestä, se kun lensi ilmaan, kun erehtyi heittämään lekänsa tinamenttilaatikon päälle.

— Muistatko, muljaseni, aikaa kun minä soittelin viulua akkunasi alla?

— Perin hyvin. Viulusi mourusi niin väkevästi, että meidän kisgamme karkasivat pois. Itsemme täytyi pyydystää rotatkin.

— Siinäkö sinä opit niin kiukuisesti kynsimään?

VIELÄ VIETIIN

— Vähää ennen kuin tulin kotiin viime yönä oli varas murtautunut meille.

— Oliko hän vienyt mitään?

— Ei, mutta hänet oli viety kirurgiin. Vaimoni oli pimeässä luulut häntä minuksi.

— Ettekö löydä avaimen reikää?

— Kyllä, mutta minä en saa avainta siihen. Aina kun minä meinaan pistää sen reikään, alkaa reikä tanssia pitkin ovipieltä.

RANSKALAISTA KOHTELIAISUUTTA

Muuan ranskalainen pormestari joutui kerran vaikeaan tilanteeseen kirjoittaessaan passia eräälle hänen omaan tuttavapiiriinsä kuuluvalle hienolle naiselle. Tällä nimittäin oli paha kauneusvirhe, eikä pormestari heti keksinyt keinoa, ilmaistakseen sen pasisssa kyllin hienolla tavalla. Hän haastatteli naista kunnes oli keksinyt keinon ja kirjoitti sitten: "Silmät: Tummat, kauniit, hellät, sielukkaat (toinen puuttuu).

HUONO REKLAAMIVÄLINE

Kauppias (lihavalle rouvalleen): — Voisitkohan pysytellä poissa muutaman päivän täältä; puodista, Karolina??

Rouva (epäluuloisesti): — Kuinka niin?

Kauppias: — Katsoinan, että saisin myytyä loppuun tämän laihdutuspillerivaraston.

HINTA

Rva Kettu: — Sinullapa on hieno turkki. Mitä se on maksanut?

Rva Karhu: — Suudelman.

Rva Kettu: — Jonka annoit miehellesi?

Rva Karhu: — Ei, vaan jonka hän antoi sisäkölle.

HUIMA MENEKKI

Ukko Rehvalnen kaukaa maalta on ensi kerran elämässään käymässä kaupungissa. Hän kulkee katua ylös, toista alas ja katselee uteliaana ja suuresti huvitettuna kauppojen ikkunoita sekä näytteille asetettuja tavaroita. Lopulta hän tulee paikkaan, jossa suurilla kuitakirjamilla on ilmoitettu: Jussi Kukkula, hovioik. notaari. Mutta miten hän katsookin, ei siellä näy jälkeäkään myytäväksi asetetuista tavaroista. Se näyttää ukosta kovin merkilliseltä. Hetkisen äänetl ihmeteltyään hän päättäväisesti astuu salaperäiseen liikkeeseen. Siellä hän tapaa ainoastaan kaksi nuorta miestä, jotka istuvat ja kirjoittavat kumpikin pulpettinsa ääressä.

"Mitäs täällä oikein myydään?" kysyy ukko Rehvanainen vähän ihmeissään.

"Täällä myydään aaseja", vastaa siihen toinen nuorista miehistä, joka heti on huomannut tulijan yksinkertaiseksi maalaisukoksi.

"Niinkö", sanoo Rehvanainen. "Silloin teillä täytyy olla huima menekki, koska täällä on jäljellä ainoastaan kaksi kappaletta."

Sanoi ja läksi.

ON VIELÄ REBELLISYYTTÄKIN

Rva A: — Eilen kadotin ostoksilla ollessani sateenvarjoni.

Rva B: — Ja tuskin sait takaisin?

Rva A: — Kyllä se työlästä oli. Monissa kaupoissa sain käydä ja vasta viidennessä oltiin onneksi niin rehellisiä, että annettiin se takaisin....

OIKEIN TOSISSAAN

— Anteeksi, hra Aapponen, oletteko sattumalta vanhan ystäväni Antti Aapposen poika?

— En, rouva hyvä, pyydän huomauttaa, että olen se oikein todenteolla enkä mitenkään sattumalta.

SÄVELTÄJÄLLE TARJOTTIIN TÖITÄ

Kuuluisan säveltäjän Paderewskin täytyi kerran matkoillaan viettää muutama tunti eräässä maalaiskylässä. Hän kulutti aikansa ravintolassa ja istui hajamielisenä kosketellen pianon koskettimia, kun ravintolan emäntä tuli häenn luokseen sanoen:

"Ettekö tahtoisi jäädä tänne meille asumään? Tarvitsisin hiukan musiikkia täällä ravintolassani. Vielä parempi olisi kuitenkin jos osaisitte soittaa trumpettia, sillä se kuuluu paremmin ja vieraat tanssivat mieluummin sen mukaan."

Ilmotuksia eri paikoilta

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samantaisena, 2 senttiä sana ja niiltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samantaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1 1-2 senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50 senttiä ja seisovista 25 senttiä kerralta.

Tähän osaan tarkotetut ilmotukset on ilmottajan tai ilmotuksen ottajan merkittävä PAIKALLISILMOTUS.

SUDBURY, ONT.

UUSI PARTURILIIKE VAPAUDen talossa. Sisäänkäynti sivulta. Jalmar Oksanen.

MONTREAL, QUE.

ED. HELSBERGIN ASIOIMISTO. 926 Ste. Monique St. Puhelin Harbour 8336. Lakiasioita, asiakirjoja, oikeudessa tulkkina sekä muita alaani kuuluvia asioita.

MRS. HELSBERGIN UUSI "MOjakkasappa". Ruoka-annokset 20c ylöspäin. 926 St. Monique St., Montreal, Que.

ROUYN, QUE.

PARTURILIIKKEENI, MAIN JA Noranda katujen kulmassa. Matti Kenni. (TP

TORONTO, ONT.

SUOMALAINEN KIUVASSAUNA, 176 Spadina Ave., Toronto, Ont., yläpuolella Queen Streetin. Auki 1—12. Naisille: maanantai, keskiviikko ja perjantai; miehille kaikkina muina päivinä. (TTL

Puhelin Marquet 0432

Cafe and Restaurant

KARJALA

KAHVILA JA RUOKALA

Tarjoillaan päivällisiä kaiken päivää, halvat annokset.

JOHN KOUHIA

910 Cathedral St., Montreal, Que

Vuokrattavana

Räätäliliikkeen huoneusto, asuin huoneet siihen yhdistettynä. Kaikki tarvittavuudet. Vesi maksetaan. Vuokra $30.00 kuukaudessa. Sisälle voidaan muuttaa huhtik. 01 p. Paikka sijaitsee No. 6074 1st Ave., Timmins, Ont. Lähempiä tietoja saa: (TTL

Box 586, Timmins, Ont.

FINNISH BAKERY

Box 1306 Timmins, Ont

Korppu- ja leipä-tilaukset nopeasti ja huolellisesti täytetään. (TTL

Soittajat

Italialainen loistoharmonikka, Skandalimerkki, kuusirivinen, uusi, myytävänä. Lähemmin kirjeellisesti

"Hanuri",

963 St. Antoine St., Montreal, Que.

Myytävänä

Ruokalan ja 16 huoneen kalusto hyvässä kunnossa huoneet hyvällä liikepaikalla ja halpa vuokra.

T. V. Kulju

12 Widmer Street,

Toronto, Ont.

MYYTÄVÄNÄ

Kahdeksan huoneen uusi talo tiilisaiti puoliväliin, saletti kellar ja kuuman ilman lämmitys. Myydään hyvillä ehdoilla.

390 Antverp Street, Sudbury, Ont.

KELLOSEPPÄ

A. Heiskanen

SUDBURY, ONT

9 Durham St

—Box 1873—

Halutaan tietää

Haluaisin tietää missä nykyään oleskelee **Miss Hilma Salmi**, kotoisin Viipurin läänistä, Säkkijärveltä. Ole hyvä ja kirjoita allaolevalla osoitteella.

Hilma Parkko,
Box 1111, Sudbury, Ont.

Sudbury

KOLME UUTTA KAUNISTA LEVYÄ

saapui tänään Vapauden kirjakauppaan. Käykää ostamassa suoraan tai voitte tilata Vapauden osoitteella:

Willie Larsen, Trio
3139F Muistoja Karpateilta, valssi
Seurasaaren Polkkia

Kuuno Sevander
3140F Lempi, sun säveleesi soi . . .
Elon tiellä

Leo Kauppi
3141F "Ei tule suvi . . ."
"Kalle parka"

KAIKKI LIBERTY-HAALILLE

Tänä iltana ne tulevat ne "kieliset" suursoittajat Liberty-haalille. Mr. E. Reedin orkesteri tulee antamaan jonkun ohjelmanumeron, minkä seikan itsestään pitäisi saada kaikki musiikinystävät liikkeelle, sillä onhan harvinaista nykyään saada kuulla suurten ammattiorkesterien suorituksia muuten kuin tavalla tai toisella kannutettuna. Sitten saamme kuulla yhden maailman vaikeimmista pianokappaleista, nim. Listz'in säveltämän unkarilaisen Rapsodian, mikä sävellys kohta vuosisadan ajan on kuulunut etevien pianistien ohjelmistoon. Varmaankin on varsinkin vanhemmalle väestölle mielenkiintoista seurata muutamien Sudburyn Musiikkiopiston oppilaiden suorituksia, sillä on muistettava että vaikkakaan nämä eivät esityksissään kohoa ammattisoittajien tasolle on se työ mitä he tekevät osoituksena ja kannustimena toisille nuoremmille eteenpäinpyrkimiseksi musiikin alalla. Soololaulua y.m. on ohjelmassa vaihteluna. — Tanssit E. Reedin 7-miehisen orkesterin soitolla kestävät yhteen asti. Liput maksavat 50 senttiä. Muistakaa alkamisaika kello 8.30.

UUSIA KIRJOJA SUOMESTA

on saapunut juuri ja yhä lisää on tulossa Vapauden kirjakauppaan. Paikkakuntalaiset ja ympäristöltä Sudburyssa vierailevat käykää katsomassa niitä ja valitkaa itsellenne hyviä kevätlukemista.

VAPAUDEN KIRJAKAUPPA

pidetään auki joka päivä kello kahdeksasta aamulla kello seitsemään illalla. Sunnuntaisin ja juhlapäivinä on konttori suljettu koko päivän. Tähänvälitystä otettaan vastaan kirjakaupassa jälkeen kello viiden.

MITÄKÖ ENSI LAUANTAINA?

Ensi lauantaina, alkaen kello puoli yhdeksän, on Liberty-haalilla värivinainen tilaisuus. Silloin pim. Kisa toimeenpanee iltaman, jossa m.m. on voimisteluesityksiä naisilta, työiltä, pojilta ja michiltä. Tanssia luonnollisesti myöskin runsaasti hyvällä soitolla. Niin jotta: muistakaahan pitää mielessänne!

SUDBURYN KAUPPALAN RAKENNUSOHJELMA TÄKSI VUODEKSI

Huhtikuun ensimäiseen päivään mennessä tulee eri osastojen työsuunnitelmat ja ehdotukset paikallisia kunnallisia töitä varten olla valmiit valtuuston käsiteltäviksi. Katujen kunnossapito tietenkin tulee viemään paljon kustannuksia, vaikka uusien katujen rakentami sesta ei tällä kertaa ole tietoa. Lorne-katu tultanee katettavaksi Douglas-katuun asti, kustannuksesta osa tullen Ontarion maakunnan maksettavaksi. Lorne-kadun ja Copper Cliff-tien "peivaamisesta" päättävät lähikunnat keskeisissä neuvotteluissaan. Paljon on puhetta ollut jätteidenhävittämislaitoksen rakentamisesta, mutta näyttää, ettei siitä tule tänä vuonna miään. Joku vuosi sitten oli paikka aitosta varten ostettu Copper Cliffin tien varrelta, mutta on se nyyään kauppalan kasvun vuoksi sopimaton tarkoitukseen. (Savua ja yrinää hankkivat ohikulkevat jut Lorne-kadun asukkaille kylliksi, roskienpolttolaitos olisi lisännyt ajun, joka olisi tappanut variketkin seudulta.)

Sitten on suunniteltu Sudburyn ainutlaatuisen koristuksen, kauppaan läpi virtaavan (jos se yleensä mihinkään virtaa) likaojan täyttämistä. Tämä oja varsinkin kesäaikaan levittää ilkeää hajua ympäistölle ja on se kaikenlaisten basillien itämispaikka. Oja voi tulla puhdistettavaksi, tämän kesän aitana, täyttämisen jäädessä tuonemmaksi.

Likaviemäriä tultanee asettaaan Elm-kadulle, Kingsmountin eudulle, sekä Little Britain-nimiseen kaupunginosaan kauppalan ohjoisosassa. Nämä ovat vain enakkotietoja tullen lopullinen ohelma valmiiksi parin viikon ajalla.

Muuten on kauppala nopean asvun vuoksi jäljessä kunnallisten akennusten suhteen. Uusi kaupungintalo, eristyssairaala ja kirjastoalo ovat laitoksia, joiden rakenamisesta vallanpitäjät käyvät keskustelua. Tähän tulee vielä lisäksi roskienpolttolaitoksen rakentaminen, jota painostetaan terveydenhoitoviranomaisten taholta, joten on siinä rahanmenoa monenkin vuoden ajaksi, ennenkuin kaikki ovat valmiina.

"KISAN" NAISTEN

tämäniltaiset voimisteluharjoitukset peruutetaan. Sen sijaan on harjoitukset keskiviikko- ja torstai-iltoina. — P.

VAPAUDEN KIRJAKAUPASSA ON KIRJEITÄ SEURAAVILLE HENKILÖILLE

Lauri Aho, Miss Lempi Aho, H. Ahokas, Onni Aijala, Miss Lili Anttila, Miss Irene Alenius, Toivo Alanen.

Jacob Bear 2, Mauno Belander, A. Blom, Mrs. Bertha Blom 2, Heino Boman, Toivo Pulkkinen.

Viljo Eerola 2, Bertha Elgbacka.

Albert Field, Edvard Filpus, John Freeman.

Armas Hammar, Arne Hannus 2, Matti Heikkila, John Holopainen.

Emil Jarvi, Antti Johansson, Miss Bertha Juvonen.

Kalle Kangas, Wili Karen, Felix Kotila, Johannes Kekki, Matti Keskinen 2, Antti Keto, Walter Koivuranta, Tuomas Korhonen 6, Hilari Koskela, Kalle Koski, Miss Martha Kuhmo, Eino Kujala, J. Kukkonen 2, Ville Kulo, Mrs. Ani Kuoppala, Mr. Simo Kylli.

Elsije Laakso, Eino Lagerbarn, Arvo Lähteenmäki 2, Mrs. Emili Laine, Vesteri Laitila, Petter Lakso 2, Eino Lampola, Kalle Lautto, M. Lapili, Lauri Leino, Arthur Lindquist, Frans Linna, Juho Lumukka, John Luopa.

Lauri Majander 2, Sulo Maki, Aleksi Mäkinen 6, Emil Makinen, John Makikangas, Mrs. Vieno Mielty.

Paavo Nissinen. Kustaa Nisula.

Mrs. Irene Ojala, Olga Oikkonen, J. Oksanen, Ontario St., Mr. Oksanen, Eva St.

John Palo, Emil Palonen 3, Wilho Passi, Albertiina Peltoniemi, Olavi Pennala, Nick Penttilä 2, V. Piispanen.

Joseph Ranta 2, Santeri Rantala, Victor Rinta 2, Onni Ronni.

Vilho Säämänen, Lauri Saarela, Waino Saari 2, Edvin Salola, Paavo Sihvola, Isakki Sorsa, Mrs. Elmi Siren, Arvo Suomela.

Emil Teravainen 2 korttia, Matti Tikka, Eino Toivar, Terho Tuori. Toivo Uusitalo 2.

Kusti Vaisman, Juho Varin, Wiljami Vauhkonen, E. Viitanen (palautettu), Maria Vilen, J. Vitala, Antu J. Walkonen, F. Wainio (palautettu), Kosti Waltonen, Tuomas Waltakoski, Mrs. Aarne Ylitalo, Matti Yokimaki.

Ollkaa hyvät ja käykää hakemassa. Jos olette kaupungin ulkopuolella, kirjoittakaa, lähettäen uuden osotteen, niin muutamme kirjeet tulemaan teille.

YLEISIÄ UUTISIA

A. F. L:n herrat tappelevat keskenään

SPRINGFIELD, Ill., maalisk. 25. — Alexander Howat, Lewisin johdosta eronneen mainarien union presidentti, antoi tänään täällä määräyksen, että John L. Lewisin United Mine Workers-union kansainvälisen presidentin on tultava kansainvälisen johtokunnan eteen vastaamaan rinnakkais-union edistämisyrityksistä johtuviin syytöksiin.

Lewis määräsi viime viikolla Howatin ja muiden vastustavan ryhmän johtajien menemään vastaamaan kysymyksiin, miksikä heitä ei saisi erottaa unlosta. Nämä eivät kuitenkaan totelleet, vastasivat vain taua vastahäasteella.

Nämä kaksi taantumuksellista ryhmää käyvät kiivasta taistelua United Mine Workers-Järjestön kontrollista. Mainarit kuitenkin näkevät molempien petollisuuden ja rientävät uuteen taistelevaan National Miners-unioon.

Intian tilanne huolestuttaa Englantia

BOMBAY, Intia, maalisk. 25. — Gandhin puheiden kiihkeys ja innostus ja Intian kansallisen järjestön lisääntyvä toimeliaisuus on synnyttänyt pelkoa, että jos Intia sittenkin olisi kulkemassa kohden avonaista kapinaa.

Gandhin seuralaiset väittävät hallituksen rupeavan taipumaan, koska Calcuttan majurille langetettiin niin pieni tuomio "kapinallisista" puheistaan, ja koska Sir Schuster on ilmoittanut lainlaatijakunnassa, että hallitus on päättänyt alistaa suolaveron tullilautakunnan käsittelyn alaisiksi.

Buyan kylän vanhimmat ovat boikoteerannet Gandhia, minkä johdosta Gandhin sanotaan pahoitelleen, kysyen josko nämä pelkäävät hallitusta, selittäen samalla, että hallitus ei uskalla häntä vangita vaikka hän kuinka avoimesti rikkoisi lakia ja pitää tulisia puheita.

Nimenmuutos

Nimeni, joka on tähän asti ollut Leonard Lahonen, on tästä alkaen:

Leonard Sara,
Cochrane, Ont.

SOUTH PORCUPINEN NAISOSASTON

Sarja-Iltamat

pidetään

Maaliskuun 29-30 päivinä

Lauantaina 29 päivänä aloitetaan TANSSEILLA

Jossa tilaisuudessa tullaan näyttämään vanhan aikainen morsiuspari. — Tanssista huolehtii nais-soittojat. Sisäänpääsy 35 senttiä kaikilta.

Sunnuntaina 30 pnä esitetään kappaleet "AMALIA YSTÄVÄMME" "HÄN ON SYSMÄSTÄ"

Kupletti — Ilveily — Mölykööri — Y.m.

Tervetuloa!

NAISJAOSTON JUHLATOIMIKUNTA.

Montrealin Suomalainen Valokuvaamo

suorittaa suurennus, jäljennös, väritys jai kaikkea muuta alaan kuuluvaa työtä. — Häätilaisuus- y.m. kuvausta ulkopuolella liikkeen tilauksesta. Filmiä kehitetään huolella. Filmejä lähetetään postitse tilattaessa. — Kaikki kuvaus taataan.

ATELIER FENNIA — Apt. 3, 772 Dorchester W. Montreal.

Holland Amerikan Linja

toimeenpanee

HAUSKAN KESÄHUVIMATKAN SUOMEEN

TOUKOKUUN 2 PNÄ

UUDELLA, SUURELLA LAIVALLA

SS. ROTTERDAM

25,000 tonnia

Yhtykää tähän erikoiseen huvimatkaan ja palatkaa kotimaahanne ihanan Holannin kautta. Nähkää Hollanti ilman mitään lisämaksua. Matkustakaa suuressa, puhtaassa laivassa, jossa joka aamu vaihdetaan lakanat vuoteisiin. Suuret ilmavat hytit, kuuman sekä kylmän veden kanssa, leveät kävelykannet sekä paljon hyvää ja maukasta ruokaa, maailman parhaista toreista valikoituja.

Erikoispalvelus naisille ja lapsille.

New Yorkista Helsinkiin $108.50

TILATKAA PAIKKANNE NYT

J. W. AHLQVIST

100-102 Elm St., Sudbury, Ont.

TALVIPURJEHDUKSET—SAINT JOHNISTA, N. B.
GLASGOVIIN—BELFASTIIN—LIVERPOOLIIN

**Huhtik. 4	DUCHESS OF RICHMOND
*Huhtik. 5	MINNEDOSA
*Huhtik. 11	DUCHESS OF BEDFORD
*Huhtik. 17	MELITA
†Huhtik. 18	DUCHESS OF YORK
*Huhtik. 25	DUCHESS OF ATHOLL

*Ei käy Belfastissa
*Ei käy Liverpoolissa.
**Käy Liverpoolissa ainoastaan.

CHERBOURGIIN—SOUTHAMPTONIIN—ANTWERPENIIN

Huhtik. 23	MONTROSE

CHERBOURGIIN—SOUTHAMPTONIIN—HAMPURIIN

Huhtik. 2	MONTCLARE
Huhtik. 16	MONTCALM

CHERBOURGIIN JA LONDONIIN

Huhtik. 10	METAGAMA

NEW YORKISTA
CHERBOURGIIN—SOUTHAMPTONIIN

Huhtik. 19	EMPRESS OF AUSTRALIA

Yhteys Hullista Suomeen joka keskiviikko

Lähempiä tietoja hinnoista sekä purjehduksista halutessanne kääntykää kenen tahansa Canadian Pacific Laivayhtiön asiamiehen puoleen tai C. H. White, District Passenger Agent, North Bay, Ont.

Canadian Pacific

Maailman suurin matkustus Järjestelmä

J. W. AHLQVIST, Box 69, Sudbury, Ont.

Halutessanne lähettää rahaa omaisillenne Europaan, tehkää lähetys Canadian Pacific Expressin välityksellä.

Työläisen Taskukalenteria V. 1930

On taas saatavana Vapauden kirjakaupasta, hinta 30c.

Tilatkaa osoitteella:

VAPAUDEN KIRJAKAUPPA
BOX 69, SUDBURY, ONT.

Oletko tilannut "Vapauden"

Ruotsin Amerikan Linja

SUOMALAISTEN SUOSIMA LINJA

ENSIMMÄISET NYT LÄHTEVÄT LAIVAT

Jotka Tarjoavat Suoran, Nopean ja Mukavan Matkan Matkustajille

Canadasta Suomeen

(GÖTEBORGIN KAUTTA)

OVAT

Maailman Kuuluisa Moottorilaiva
"GRIPSHOLM"
(18,000 Tonnia)
Halifaxista Huhtik. 6 pnä

Uusi Loistomoottorilaiva
"KUNGSHOLM"
(20,000 Tonnia)
Halifaxista Huhtik. 14 pnä

NÄMÄ MOOTTORILAIVAT OVAT
UUSIMMAT, SUURIMMAT ja HIENOIMMAT
jotka ylläpitävät välitöntä liikennettä Skandinaviaan

Suomalaista Seuraa! — Erikoinen Suomalainen Palvelus! — Suomalaista ruokaa!

ATLANNIN JA POHJANMEREN POIKKI SAMASSA KOMEASSA VALTAMERILAIVASSA KOKO MATKA CANADASTA SUOMEEN KESTÄÄ AINOASTAAN 10 VUORCKAUTTA

KOLMANNEN LUOKAN PILETTIHINNAT
Halifaxista Suomeen $113.00 Edestakainen piletti $190.00

Säästätte $47.50 ostamalla edestakaisen piletin

Canadan Suomalaisten Kevät-Huvimatkaan SUOMEEN

Toimeenpannaan Maailman Kuuluisalla Moottorilaivalla

"GRIPSHOLM"
(18,000 Tonnia)
HALIFAXISTA — TOUKOKUUN 4 P.
(GÖTEBORGIN KAUTTA)

Linjan Suomalainen Asiamies K. J. OKSANEN

tulee henkilökohtaisesti johtamaan tämän huvimatkan Suomeen saakka. Osanottajat lähtevät Montrealista Toukokuun 2 p. klo 7 illalla C. N. R. rautatiellä.
LIITTYKÄÄ TÄHÄN HUVIMATKAAN! TILATKAA HYTTIPAIKKANNE NYT!

Saadaksenne hyvän paikan laivassa päättäkää heti ja tilatkaa piletti lähimmältä Linjan asiamieheltä tahi kirjoittakaa suoraan seuraavilla osotteilla:

Swedish American Line

1410 Stanley Street, Montreal, Que.

J. W. AHLQVIST, Box 69, Sudbury, Ont.

Pojat!

Kun tulette Hearstiin, niin saatte ruokaa ja huoneita vastapäätä asemaa.

Walte Wälkkilä
Box 80, Hearst, Ont.

Chalykoff & Co.

Limited

Vaatetavaraa, työ- ja pyhäkenkiä juvelli ja ruokatavaraa. Leipää ja tarpeita.
HEARST — Box 12 — ONTARIC

POJAT

kun tulett Hörstiin, niin käykää katsomassa Kurjen poikaa. Viälä pyörii pyörät. Ja myös saa purasta. Siis terve näkemiin.

Hugo Kurki,
Box 41, Hearst, Ont.

Huomatkaa!

Olen tavattavissa joka keskiviikko sekä lauantai Sudburyn markkeissa. Lihaa, monen eri laista, on tina hyvää ja tuoretta.

EMIL OJALA
Sudbury, Ont.

Aaron Linder

Hyväksi tunnetun chicagolaisen maalausisonnusliikkeen edustajan Canadan postiosoite on: Box 393 Port Arthur, Ont. (TT

ALMA AARNIO

antaa

Hierontaa

LATVALAN SAUNALLA

55 Yonge St., Sudbury, Ont.
Puhelin 495

JOS OLETTE KIPEÄ

Pyytäkää VAPAA LÄÄKEKIRJA — No. 5

Siinä on yli 25 miesten ja naisten taulia selitettynä. Kuin myöskin täydellinen luettelo suomalaisista kotilääkkeistä. Mistä jokainen voi itse valita sopivan lääkkeen taudilleen, samaten myöskin lääkkeiden hinnat y. m.

Lääkkeet eivät ole patenttilääkkeitä, vaan suomalaisia valmisteita, joita Suomessa on jo käytetty monia kymmeniä vuosia.

Tämän kirjan saatte vapaasti ja pitäisi sen olla jokaisessa suomalaisessa kodissa, sillä ette tiedä koska sitä tarvitsette, varoksa humbuki lääkkeitä ja humbuki-tohtoreita.

—Lignell'in A-tekti on suuria— —Suom. Apteekkilaitos Yhdysvalloissa—

L. J. LIGNELL CO., Superior, Wis.

Urheiluväen huomioon otettavaa!

Meillä on kaksi arvokasta kirjaa, jotka myymme pois huomattavalla alennuksella

Ensimmäiset Työväen Olympialaiset 1925

Hyviin kansiin sidottuna, ent. hinta $1.25, nyt 90c.

Työväen Urheilulehti v. 1928

Sidottuna hyviin koviin kansiin, ent. hinta $2.50, nyt $1.75

Ensimmäiset Työväen Olympialaiset"-teos on mielenkiintoinen ja hyödyllinen kenelle tahansa muillekin paitsi urheilijoille. Onhän se tavallaan historiaa työväen kansainvälisestä urheiluliikkeestä. Meillä on vain pienempi määrä näitä teoksia jälellä. Hankkikaa ne ajoissa itsellenne. Teokset ovat myös arvokkaita lainakirjastoihin.

VAPAUDEN KIRJAKAUPPA
BOX 69, SUDBURY, ONT.

CUNARD-LINJA

1840—1930

VANHIN LAIVALINJA CANADAAN

Cunard-linjan Canadan-reitti yhdistää erinomaista yhteyttä Suomen, Ruotsin ja Tanskan välillä Montrealin ja Quebecin kautta.
Tämän reitin erikoisuuksista mainittakoon Cunard-linjan järjestämä kiertomatka Lontoossa, maailman suurimmassa kaupungissa.

Cunard-linjalla on erikoinen Skandinavialainen Siirtolaisten asuntotoimisto Winnipegissä. Tätä toimistoa hoitaa Mr. Carl Jacobson, joka tarvittaessa neuvoo ja auttaa maanviljelijöille skandinavialaisia farmiapulaisia, joko miehiä tai naisia tai kokonaisia perheitä. Siirtolaisenne ja tuttavanne tuodaan Canadaan turvallisesti Cunard-linjan johtamissa matkaseurueissa.

Kirjoittakaa omalla kielellänne jollekin allaolevista osoitteista, saadaksenne tietoja, joita annetaan teille nopeasti ja maksutta.

10053 Jasper Ave.
EDMONTON

100 Pinder Block
SASKATOON

401 Lancaster Bldg.
CALGARY

778 Main St.
WINNIPEG, Man.

36 Wellington St. E.
TORONTO, Ont.

227 St. Sacrament St.
MONTREAL, Que.

Cunard LINE